

MANGEMENTUL INVATAMANTULUI SIMULTAN

Vasile MOLAN

2006

CUPRINS

Introducere

1. Învățământul simultan. Realități
2. Învățământ simultan. Necesitate
3. Învățământul simultan. Organizare
 - 3.1 Gruparea claselor de elevi
 - 3.2 Alcătuirea orarului
 - 3.3 Proiectarea activităților didactice
 - 3.4 Proiectarea lecțiilor
4. Pregătirea, organizarea și desfășurarea demersului didactic
 - 4.1 Pregătirea lecțiilor de către învățător
 - 4.2 În pregătirea pentru lecții, învățătorul are în vedere:
 - 4.2.1 În etapa de pregătire pentru lecții, învățătorul stabilește și sarcinile didactice pentru activitățile independente ale elevilor
5. Desfășurarea procesului de predare – învățare și eval
 - 5.1 Prezentăm, în continuare, competențele generale ale cadrului didactic
 - 5.2 Îndrumări metodice
 - 5.2.1 Limba și literatura română
 - 5.2.2 Matematică
 - 5.2.3 Cunoașterea mediului
 - 5.2.4 Geografie

Bibliografie

Introducere

Cursul se adresează candidaților care urmează stagiile de pregătire în cadrul Proiectului pentru Învățământul Rural, în regim de studiu „la distanță”.

Informația este structurată în două părți distincte, Managementul școlar și Managementul învățământului simultan. Cursul este structurat pe unități de învățare, potrivit obiectivelor urmărite și informațiilor oferite.

În urma parcurgerii cursului, candidații vor stăpâni principalele aspecte privind desfășurarea managementului școlar la diferite niveluri, precum și pe cele privind organizarea învățământului simultan.

La fiecare unitate de învățare, pe lângă informații, se află și instrumente de autoevaluare, numite teste de autoevaluare, pe care le poate folosi candidatul. Testele de autoevaluare conțin sugestii de redactare, surse de informare, precum și răspunsuri pentru verificare.

În studierea cursului, studentul parcurge următoarele etape:

1. Studierea fiecărei unități de învățare
2. Completarea informației din sursele biografice
3. Analiza testelor de autoevaluare (cerințe, îndrumări)
4. Rezolvarea testelor de autoevaluare
5. Verificarea rezolvării testelor
6. Revederea unor părți din curs sau din surse bibliografice.

Cursul cuprinde și lucrări de verificare, ce vor fi evaluate de tutore.

Precizări privind redactarea acestor lucrări, mărimea acestora și criteriile de notare se află în cuprinsul lucrării de verificare.

Lucrările de verificare se rezolvă, în scris, de fiecare candidat. Ele vor fi comentate cu candidații vor fi notate. Nota finală se constituie 40% din evaluarea continuă și 60% din evaluarea finală.

40% din evaluarea finală îl reprezintă punctajul realizat la lucrările de verificare, iar 60 % la lucrarea finală stabilită de tutore.

În vederea sprijinirii candidatului care parcurge cursul, pe partea stângă a paginii se află menționate în căsuțe principalele probleme care se dezvoltă în segmentul respectiv de curs. Pe partea dreaptă a paginii sunt manșete albe, pe care candidatul poate face adnotări.

Cursul a fost conceput după regulile stabilite de specialiști ai proiectului și propune o abordare interactivă. Studiul individual ocupă un loc important, reprezentând 14 ore din totalul de 28 de ore, la care se adaugă 8 ore de activitate tutorială și 6 ore de T C.

Deschideri și perspective

Termenii de „management” și „manager” se folosesc de multe ori cu sensuri diferite. Mai toți directorii de școli și-au luat titlul de manager, cu toate că nu au la îndemână două pârghii importante ale activității manageriale, resursele umane și resursele materiale și financiare.

Deși a trecut destul timp de când știința managementului se aplică și la noi, mai sunt cadre didactice care consideră că, într-o școală, singura persoană care desfășoară activitate managerială este directorul.

În urma cursurilor de formare și a experimentelor desfășurate, lucrurile încep să se lămurească. S-a ajuns la concluzia că unele decizii pot fi coborâte la nivelul directorului de școală, care își alege singur cadrele didactice cu care trebuie să obțină rezultate, își proiectează bugetul și răspunde de execuția lui.

De asemenea, inspectorii școlari și cadrele didactice conștientizează că desfășoară o activitate managerială, deci conduc grupuri de oameni cu care trebuie să obțină rezultate. Pentru școală, rezultatele înseamnă, în primul rând, un nivel ridicat de pregătire a elevilor. Când toți oamenii școlii vor fi conștienți de acest lucru, înseamnă că managerii vor lua în calcul numai valoarea, atunci când angajează personalul didactic și nedidactic al școlii, vor studia cu atenție așteptările comunității și direcțiile ei de dezvoltare, în funcție de care vor orienta dezvoltarea școlii pe termen scurt, mediu și lung și vor întocmi un buget pentru acest scop. De asemenea, activitatea cadrelor didactice va fi orientată către realizarea așteptărilor membrilor comunității.

Cursul își propune să pregătească pe cei care-l parcurg ca să conștientizeze ce înseamnă activitate managerială la diferite niveluri și sub diferite aspecte, ca să fie capabili să îndeplinească funcția de manager de școală, de grup, de clasă etc, să știe cum să ajute managerul în exercitarea funcției, având aceleași responsabilități pentru obținerea rezultatelor.

*

* *

Faptul că, în țara noastră există multe localități mici, izolate, la distanțe mari de așezările dezvoltate, a determinat existența învățământului simultan la clasele I-IV în mediul rural. Acest învățământ este o realitate care trebuie tratată cu toată atenția. În această formă de organizare se lucrează după aceleași programe și manuale, numai formele de desfășurare a lecției au un caracter specific.

Cursul prezintă aceste forme specifice.

Capitolul 1

Învățământul simultan. Realități

În România sunt multe localități rurale cu un număr mic de locuitori, care se află la distanță de peste 5 km față de centrele de comună. Spre aceste sate se circulă foarte greu, în special în perioada de iarnă.

Numărul mic de locuitori determină și numărul mic de copii cu vârstă școlară. Din cauza condițiilor de transport, acești copii nu se pot deplasa la școlile din centrele de comună.

Clase cu învățământ simultan funcționează, în special, la nivelul învățământului primar. Totuși, în unele localități, se desfășoară și în învățământul gimnazial.

Predarea simultană există în învățământul românesc de circa 200 de ani, deci, în acest domeniu s-a acumulat o experiență bogată. Îndrumarea acestor școli s-a făcut cu mai mare atenție până cu cca 50 de ani în urmă, după care nu li s-a mai dat o atenție specială, de aceea activitatea a pierdut din calitate, iar unele cadre didactice nu au mai urmărit specificul acestui tip de predare, încercând tot felul de artificii care au dus la scăderea eficienței. Lipsa de interes față de aceste școli a fost determinată și de încercările din plan social de a reduce numărul localităților mici.

Îndrumarea cadrelor didactice din aceste școli s-a asigurat, de-a lungul timpului, de inspectorii școlari de la inspectoratele școlare județene, dar și ei sunt insuficient pregătiți în legătură cu specificul muncii simultane.

Până în prezent s-a reușit să se asigure încadrarea cu cadre calificate la cca 85% din clasele I-IV. Nu același lucru s-a întâmplat în învățământul gimnazial, unde sunt mai multe cadre didactice necalificate și unde un profesor predă mai multe discipline, din care este calificat pentru 1-2 dintre ele.

Predarea simultană în învățământul primar înseamnă lucru concomitent cu două, trei sau patru clase, în funcție de numărul elevilor. Cu toate acestea, cadrele didactice trebuie să țină seama de specificul fiecărei clase, de obiectivele de referință și de conținuturile lor. În cadrul predării simultane se împletesc două categorii de activități, lucrul direct cu o clasă de elevi și activitatea independentă. Alternarea acestora reprezintă specificul muncii simultane. Acest specific se manifestă în alcătuirea orarului, în proiectarea materiei pe semestru și pe an școlar.

Cadrele didactice care lucrează în condiții de predare simultană la mai multe clase sunt obligate să parcurgă programele școlare la fiecare disciplină și la fiecare clasă.

Neajunsurile întâlnite mai des în acest sistem de predare constau în:

- folosirea recreațiilor pentru predare;
- nerespectarea ritmicității predării fiecărei discipline de învățământ;

- lipsa dozării corespunzătoare a temelor pentru muncă independentă;
- interesul scăzut pentru controlul fiecărei sarcini didactice rezolvate independent, ceea ce duce la o atitudine negativă a elevilor față de teme primite;
- folosirea unor orare inflexibile, orare pe care cadrele didactice nu le pot schimba din rațiuni didactice, deoarece, potrivit spuselor unor directori, orarele nu se schimbă pe durata unui semestru;
- dotarea insuficientă a acestor școli cu mijloace de învățământ și antrenarea sporadică a cadrelor didactice în confecționarea materialului didactic cu mijloace proprii.

Deși lucrează cu mai puțini copii, cadrul didactic care predă în condiții simultane depune eforturi mai mari în conceperea lecțiilor, în pregătirea lor, în conducerea procesului de predare-învățare.

Trebuie să recunoaștem că elevii din aceste localități mici și izolate, care învață în condiții simultane, vin la școală cu un nivel cultural scăzut, stăpânesc puține cuvinte, de aceea comunică, de obicei, cu greutate, au neformate deprinderi elementare etc. Sub aspectul formării și al educării acestor copii, majoritatea sarcinilor revin școlii.

Fiind în situația de a evalua mulți dintre elevii acestor școli, autorul lucrării a constatat că, deși activitatea independentă are o pondere însemnată în condițiile de lucru simultan, totuși elevii nu au formate deprinderi temeinice de lucru individual. Aceasta este o problemă asupra căreia trebuie să reflecteze fiecare cadru didactic.

Activități practice

1. Faceți un studiu al realităților din localitatea în care funcționați, pentru a constata dacă se justifică organizarea claselor cu predare simultană.

Veți avea în vedere:

- numărul copiilor de vârstă școlară, pe nivel de clase;
- distanța până la școala de centru;
- mijloace de transport.

2. Analizați avantajele și dezavantajele organizării claselor cu predare simultană. Constatați care sunt mai multe și influențează pregătirea elevilor.

3. Faceți o analiză corectă a procesului de predare-învățare pe care îl dezvoltați. Prezentați punctele tari și punctele slabe ale acestuia.

4. Realizați un inventar al mijloacelor de învățământ cu care este dotată școala. Întocmiți un necesar de dotare.

5. Arătați ce material didactic ar putea confecționa fiecare cadru didactic (considerați mijloacele de învățământ ca lucrări realizate de întreprinderile specializate și materialul didactic ca lucrări efectuate de cadrele didactice).

6. Prezentați aceste analize și studii școlare.

Capitolul 2

Învățământ simultan. Necesitate

La 20 noiembrie 1989, Adunarea generală a Națiunilor Unite a adoptat Convenția Drepturilor Copiilor. Această Convenție a devenit lege; ea a fost semnată și de România, care și-a asumat toate obligațiile ce-i revin pentru a asigura Drepturile Copilului. Unul din drepturile fundamentale cuprinse în acest document este **dreptul la educație**.

Prin educație se înțelege: „dezvoltarea personalității copilului, a aptitudinilor și a capacităților sale mentale și fizice, la nivelul potențialului maxim”.

Legea învățământului prevede obligația statului de a asigura în fiecare localitate unități de învățământ pentru formarea și educarea copiilor.

Având în vedere faptul că elevii din clasele I-IV au între 6 și 10 ani, acestora nu li se poate cere deplasarea în alte localități pentru a urma școala și nici nu li se poate asigura internarea într-un campus școlar, dacă acesta ar exista la școala de centru, deoarece ar trebui să fie luați din familie timp de o săptămână, ceea ce ar împiedica educația și dezvoltarea lor.

Din toate acestea rezultă necesitatea organizării claselor cu predare simultană, dar activitatea didactică trebuie să se desfășoare în așa fel încât copiilor care învață în acest sistem să li se asigure șanse egale cu cele ale celor care învață în condiții normale.

Demersul didactic trebuie să se desfășoare potrivit specificului predării simultane, iar strategiile didactice trebuie astfel combinate încât copiii să-și însușească toate cunoștințele prevăzute de curriculumuri și să-și formeze priceperile și deprinderile unui absolvent de ciclu primar.

Este important ca timpul de învățare să fie astfel folosit încât să se asigure o eficiență corespunzătoare fiecărui nivel de clasă.

Activități practice

1. Analizați corect toate condițiile pe care unitatea de învățământ la care funcționați le asigură elevilor care învață în condiții simultane.

Apreciați în ce măsură aceste condiții sunt prielnice pentru „dezvoltarea personalității copilului, a aptitudinilor și a capacităților sale mentale și fizice la nivelul potențialului maxim”.

2. Stabiliți ce trebuie făcut ca să fie asigurate condițiile.

Capitolul 3

Învățământul simultan. Organizare

Pentru obținerea rezultatelor scontate, activitatea didactică în condițiile predării simultane se desfășoară pe baze științifice.

De aceea este necesar să se țină seama de următoarele cerințe pedagogice:

- *Asigurarea continuității la clasă a cadrelor didactice.* Un elev trebuie să parcurgă cele patru clase cu același învățător. Între cei doi se stabilesc anumite relații de comunicare care sunt benefice în procesul de predare-învățare. Elevul se obișnuiește cu învățătorul, cu stilul său de predare și se integrează cu succes în activitatea școlară. Învățătorul cunoaște mai bine particularitățile individuale ale fiecărui copil de care ține seama în organizarea procesului.

Pe de altă parte, lucrând cu aceeași elevi, învățătorul se simte răspunzător de formarea și educarea lor.

- *Gruparea corespunzătoare a claselor.* Dacă școala are două posturi cu predare simultană, nu se grupează clasele ai caror copii au vârste apropiate, clasa I cu a II-a și a III-a cu a IV-a. Este nevoie să se asigure o diferențiere mai mare a conținuturilor, încât clasa mai mică de vârstă să nu urmărească cealaltă clasă în timpul predării. De asemenea, clasa mai mare are formate deprinderi de muncă independentă și permite învățătorului să lucreze mai mult cu clasa mai mică.

În situația în care, din cele trei posturi de învățători normate, numai unul funcționează în condiții simultane, este bine, dacă numărul de elevi permite să rămână în afara condițiilor simultane clasele I și a IV-a; clasa I pentru integrarea cu succes a elevilor în activitatea școlară și clasa a IV-a, în vederea pregătirii pentru abordarea ciclului următor de învățământ.

- *Organizarea din timp a claselor și repartizarea pe învățători.* Având în vedere nevoia de pregătire a cadrelor didactice pentru lucru în condiții simultane, este necesar ca organizarea claselor și repartizarea învățătorilor să se facă după încheierea cursurilor anului anterior. În perioada verii, învățătorii studiază conținuturile de predat, gândesc alcătuirea orarului, își proiectează și confecționează materialul didactic necesar.

Cele mai importante aspecte organizatorice sunt:

- a) gruparea claselor;
- b) alcătuirea orarului;
- c) proiectarea activității didactice.

Prin legislația românească, se organizează învățământ simultan la clasele I-IV pentru cel puțin 4 elevi de la cel puțin două niveluri de învățământ.

În localitățile în care sunt între 4 și 22 de elevi pentru clasele I-IV, se asigură un post de învățător, care predă simultan la patru clase. Două posturi de învățători se normează dacă sunt între 23 și 40 de elevi. Aceștia predau simultan la câte două clase. Se înființează trei posturi de învățători dacă se află între 41 și 60 de elevi. În această situație, unul dintre învățători predă simultan la două clase.

3.1. Gruparea claselor de elevi

În școlile cu predare simultană se întâlnesc de cele mai multe ori situațiile de predare la două clase. Gruparea cea mai bună este clasa I cu clasa a III-a și clasa a II-a cu clasa a IV-a. În felul acesta se respectă un principiu enunțat mai sus, *continuitatea*. Astfel, un învățător ar lucra timp de patru ani cu următoarele clase:

- în primul an – clasele I și a III-a;
- în al doilea an – clasele a II-a și a IV-a;
- în al treilea an – clasele a III-a și I;
- în al patrulea an – clasele a IV-a și a II-a;

La vârsta de 8 ani, copiii acceptă în activitățile lor pe cei mici și încearcă să-i ocrotească. Gruparea claselor menționată mai sus ar favoriza manifestarea dorinței de monitorizare a celor mici de către cei mari.

Cercetările pedagogice au dovedit că cele două clase se pot influența pozitiv, dacă se asigură o îndrumare corespunzătoare din partea învățătorului, încât elevii din clasele mici să urmărească „modele” dintre elevii claselor mai mari. Influența elevilor mai mari este puternică asupra copiilor din clasa I. Aceștia se pot integra cu succes în activitatea școlară, dacă cei mari îi ajută sau pot primi cu frică școala și lecțiile, dacă cei mari îi sperie. Aici învățătorul are un rol deosebit.

Aplicații practice

1. *Analizați cu atenție gruparea claselor în școala dumneavoastră. Descoperiți avantajele și dezavantajele.*

2. *Stabiliți măsuri posibile pentru ameliorarea situației.*

3.2. Alcătuirea orarului

În învățământul simultan românesc se încearcă mai multe forme de organizare a programului zilnic. Astfel, unii învățători își organizează timpul în așa fel încât parcurg programele școlare în 4-5 ore pe zi, potrivit planului de învățământ pentru fiecare clasă. Alții schimbă ora de venire la școală cu 1-2 ore a unei clase pentru a preda anumite discipline, în special limba română și matematica, unei singure clase. În felul acesta își prelungesc programul zilnic, pentru că lucrează 1-2 ore cu cealaltă clasă, după ora 12⁰⁰.

Iată un astfel de program:

Predare simultană la două clase:

- de la 8⁰⁰ la 10⁰⁰ se lucrează cu clasa I sau a II-a;
- de la 10⁰⁰ la 12⁰⁰ se lucrează cu ambele clase;
- de la 12⁰⁰ la 14⁰⁰-15⁰⁰ se lucrează cu clasa mai mare.

Predare simultană la trei clase:

- de la 8⁰⁰ la 10⁰⁰ se lucrează cu o clasă; învățătorul stabilește această clasă și perioada de timp;
- de la 10⁰⁰ la 12⁰⁰ se lucrează cu cele trei clase;
- de la 12⁰⁰ la 14⁰⁰-15⁰⁰ se lucrează cu două clase.

Predare simultană la patru clase:

- de la 8⁰⁰ la 10⁰⁰ se lucrează cu clasele I sau a III-a;
- de la 10⁰⁰ la 12⁰⁰ se lucrează cu cele patru clase;
- de la 12⁰⁰ la 14⁰⁰-15⁰⁰ se lucrează cu clasele a II-a și a IV-a.

Al doilea procedeu s-a dovedit mai eficient, dar crește programul zilnic al învățătorului, căruia ar trebui să i se asigure un spor de salariu.

Activități practice

1. *Descoperiți punctele tari și punctele slabe ale celor două forme de organizare a programului zilnic.*

Întocmirea orarului se bazează pe criterii pedagogice care au în vedere curba de efort a elevului. La elevii din clasele ciclului primar oboseala apare mai repede și durează mai mult decât la cei din gimnaziu. Prima oră este de adaptare la viața școlară, orele a II-a și a III-a sunt cele mai potrivite pentru o activitate intelectuală intensă. Începând cu ora a IV-a se instalează oboseala, în special la elevii din clasele I și a II-a.

Și zilele săptămânii trebuie altfel organizate. Ziua de luni este zi de adaptare după repaos, deci se planifică puține discipline care solicită intens elevul, iar în ziua de vineri puterea de concentrare a elevilor scade, posibilitatea de angajare la efort este diminuată, deci se planifică discipline care solicită mai puțin elevii.

Unii învățători împart disciplinele de învățământ în obiecte grele și obiecte ușoare. În realitate, învățătorul este acela care face ca o disciplină să se însușească repede sau cu dificultate.

La întocmirea orarului, disciplinele sunt grupate în așa fel încât, dacă una solicită mai mult lucru cu învățătorul, la cealaltă să se desfășoare o perioadă mai mare de activitate independentă.

Dacă grupăm disciplinele în „ușoare” și „grele” constatăm că așezarea lor în orar pare imposibilă. De exemplu, considerând că limba română, limbile moderne și matematica sunt discipline „grele” observăm că, împreună, au 13 ore la clasa I dintr-un total de 20 de ore; 13 ore la clasa a II-a dintr-un total de 20 de ore; 15 ore la clasa a III-a dintr-un total de 22 de ore; 15 ore la clasa a IV-a dintr-un total de 23 de ore. În această situație alternarea disciplinelor „grele” cu cele „ușoare” în orar pare imposibilă. De aceea este necesar ca orarul să fie flexibil, să se poată modifica după anumite cerințe pedagogice, în funcție de tipul de lecție de la fiecare disciplină. Astfel, se pot grupa într-o zi limba română cu matematica, dacă la o disciplină este lecție de predare și la alta de recapitulare. Învățătorul lucrează mai mult cu clasa într-o lecție de predare și elevii pot lucra mai mult independent în lecția de recapitulare. Urmând tipul de lecție, putem desfășura la o clasă lecție de limba română – predare și la cealaltă clasă, tot lecție de limba română – recapitulare.

Prezentăm mai jos orare posibile pentru predarea simultană la două sau mai multe clase.

V.1. Predare simultană la clasa I și a III-a

Ziua	Ora	Clasa I	Clasa a III-a
Luni	8 ⁰⁰ 9 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ 11 ⁰⁰ 12 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ LIMBA ROMÂNĂ EDUCAȚIE MUZICALĂ EDUCAȚIE FIZICĂ —	LIMBA ROMÂNĂ ȘTIINȚE EDUCAȚIE MUZICALĂ EDUCAȚIE FIZICĂ LIMBĂ STRĂINĂ
Marti	8 ⁰⁰ 9 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ 11 ⁰⁰	MATEMATICĂ LIMBA ROMÂNĂ LIMBA ROMÂNĂ OPȚIONAL	LIMBA ROMÂNĂ LIMBA ROMÂNĂ MATEMATICĂ OPȚIONAL
Miercuri	8 ⁰⁰ 9 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ 11 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ LIMBA ROMÂNĂ MATEMATICĂ EDUCAȚIE FIZICĂ	LIMBA ROMÂNĂ MATEMATICĂ LIMBA ROMÂNĂ EDUCAȚIE FIZICĂ
Joi	8 ⁰⁰ 9 ⁰⁰ 10 ⁰⁰ 11 ⁰⁰ 12 ⁰⁰	MATEMATICĂ LIMBA ROMÂNĂ CUNOAȘTEREA MEDIULUI RELIGIE —	MATEMATICĂ LIMBA ROMÂNĂ EDUCAȚIE CIVICĂ RELIGIE LIMBĂ STRĂINĂ
Vineri	8 ⁰⁰ 9 ⁰⁰ 10 ⁰⁰	MATEMATICĂ EDUCAȚIE PLASTICĂ ABILITĂȚI PRACTICE	MATEMATICĂ EDUCAȚIE PLASTICĂ ABILITĂȚI PRACTICE

V.2. Predare simultană la clasele a II-a și a IV-a

Ziua	Ora	Clasa a II-a	Clasa a IV-a
Luni	1 2 3 4	OPȚIONAL LIMBA ROMÂNĂ CUNOAȘTEREA MEDIULUI EDUCAȚIE MUZICALĂ	LIMBA ROMÂNĂ ISTORIE LIMBA ROMÂNĂ EDUCAȚIE MUZICALĂ
Marti	1 2 3 4 5	LIMBA ROMÂNĂ LIMBA ROMÂNĂ MATEMATICĂ EDUCAȚIE FIZICĂ —	MATEMATICĂ LIMBA ROMÂNĂ ȘTIINȚE EDUCAȚIE FIZICĂ LIMBĂ STRĂINĂ
Miercuri	1 2 3 4	MATEMATICĂ LIMBA ROMÂNĂ LIMBA ROMÂNĂ RELIGIE	LIMBA ROMÂNĂ MATEMATICĂ EDUCAȚIE CIVICĂ RELIGIE
Joi	1 2 3 4 5	LIMBA ROMÂNĂ LIMBA ROMÂNĂ MATEMATICĂ EDUCAȚIE FIZICĂ —	MATEMATICĂ LIMBA ROMÂNĂ GEOGRAFIE EDUCAȚIE FIZICĂ LIMBĂ STRĂINĂ
Vineri	1 2 3 4	MATEMATICĂ OPȚIONAL EDUCAȚIE PLASTICĂ ABILITĂȚI PRACTICE	OPȚIONAL MATEMATICĂ EDUCAȚIE PLASTICĂ ABILITĂȚI PRACTICE

V.3. Predare simultană la patru clase

Ziua	Ora	Clasa I	Clasa a II-a	Clasa a III-a	Clasa a IV-a
Luni	1	LIMBA ROMÂNĂ	OPȚIONAL	MATEMATICĂ	LIMBA ROMÂNĂ
	2	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ	EDUCAȚIE CIVICĂ	EDUCAȚIE CIVICĂ
	3	CUNOAȘTEREA MEDIULUI	CUNOAȘTEREA MEDIULUI	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ
	4	EDUCAȚIE MUZICALĂ	EDUCAȚIE MUZICALĂ	EDUCAȚIE MUZICALĂ	EDUCAȚIE MUZICALĂ
Marti	1	MATEMATICĂ	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ	MATEMATICĂ
	2	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ
	3	LIMBA ROMÂNĂ	MATEMATICĂ	LIMBĂ STRĂINĂ	LIMBĂ STRĂINĂ
	4	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ
	5	—	—	—	ȘTIINȚE
Miercuri	1	MATEMATICĂ	LIMBA ROMÂNĂ	OPȚIONAL	LIMBA ROMÂNĂ
	2	LIMBA ROMÂNĂ	MATEMATICĂ	LIMBA ROMÂNĂ	MATEMATICĂ
	3	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ	MATEMATICĂ	LIMBA ROMÂNĂ
	4	RELIGIE	RELIGIE	RELIGIE	RELIGIE
	5	—	—	LIMBA ROMÂNĂ	GEOGRAFIE
Joi	1	LIMBA ROMÂNĂ	MATEMATICĂ	MATEMATICĂ	ISTORIE
	2	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBĂ STRĂINĂ	LIMBĂ STRĂINĂ
	3	MATEMATICĂ	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ	MATEMATICĂ
	4	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ
Vineri	1	OPȚIONAL	MATEMATICĂ	MATEMATICĂ	OPȚIONAL
	2	MATEMATICĂ	OPȚIONAL	ȘTIINȚE	MATEMATICĂ
	3	EDUCAȚIE PLASTICĂ	EDUCAȚIE PLASTICĂ	EDUCAȚIE PLASTICĂ	EDUCAȚIE PLASTICĂ
	4	ABILITĂȚI PRACTICE	ABILITĂȚI PRACTICE	ABILITĂȚI PRACTICE	ABILITĂȚI PRACTICE

Programul decalat la care ne refeream mai înainte poate fi organizat în fiecare zi sau numai în zilele în care puterea de concentrare a elevilor e mai mare (marți, miercuri, joi).

Orele de limbă străină sunt programate fără cuplaj cu altă disciplină deoarece se predau de un profesor. Dacă se predau de învățător, acestea intră în orar alături de celelalte discipline.

V.4. Prezentăm mai jos *un astfel de orar la clasele I și a III-a*

Ziua	Ora	Clasa I	Clasa a III-a
Marți	8 ⁰⁰	MATEMATICĂ	—
	9 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	—
	10 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ
	11 ⁰⁰	OPȚIONAL	OPȚIONAL
	12 ⁰⁰	—	MATEMATICĂ
	13 ⁰⁰	—	LIMBA ROMÂNĂ
Miercuri	8 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	—
	9 ⁰⁰	MATEMATICĂ	—
	10 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBA ROMÂNĂ
	11 ⁰⁰	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ
	12 ⁰⁰	—	MATEMATICĂ
	13 ⁰⁰	—	LIMBA ROMÂNĂ
Joi	8 ⁰⁰	MATEMATICĂ	—
	9 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ (cu înv.)	LIMBĂ STRĂINĂ (cu prof.)
	10 ⁰⁰	CUNOAȘTEREA MEDIULUI	EDUCAȚIE CIVICĂ
	11 ⁰⁰	RELIGIE	RELIGIE
	12 ⁰⁰	—	MATEMATICĂ
	13 ⁰⁰	—	LIMBA ROMÂNĂ

V.5. Prezentăm mai jos un *program decalat la clasele a II-a și a IV-a*

Ziua	Ora	Clasa a II-a	Clasa a IV-a
Marti	8 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	—
	9 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBĂ STRĂINĂ (cu prof.)
	10 ⁰⁰	MATEMATICĂ	ȘTIINȚE
	11 ⁰⁰	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ
	12 ⁰⁰	—	MATEMATICĂ
	13 ⁰⁰	—	LIMBA ROMÂNĂ
Miercuri	8 ⁰⁰	MATEMATICĂ	—
	9 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	—
	10 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	EDUCAȚIE CIVICĂ
	11 ⁰⁰	RELIGIE	RELIGIE
	12 ⁰⁰	—	LIMBA ROMÂNĂ
	13 ⁰⁰	—	MATEMATICĂ
Joi	8 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	—
	9 ⁰⁰	LIMBA ROMÂNĂ	LIMBĂ STRĂINĂ (cu prof.)
	10 ⁰⁰	MATEMATICĂ	GEOGRAFIE
	11 ⁰⁰	EDUCAȚIE FIZICĂ	EDUCAȚIE FIZICĂ
	12 ⁰⁰	—	MATEMATICĂ
	13 ⁰⁰	—	LIMBA ROMÂNĂ

Aplicații practice

1. Faceți o analiză a orarelor după care lucrați.

Aveți în vedere următoarele:

- capacitatea de muncă a elevilor este mai redusă luna și vinerea;
- capacitatea de învățare cea mai mare este între orele 9⁰⁰ și 11⁰⁰, după care scade și se manifestă oboseala, neatenția, plictiseala, somnolența;

Rețineți că învățătorul are un rol însemnat în sporirea capacității de învățare a elevilor. După felul în care sunt motivați de învățător, elevii se angajează sau nu în procesul de învățare, sunt active în lecții sau, doar spectatori.

2. Aduceți modificările pe care le considerați necesare la orare.

În legătură cu variantele prezentate, facem următoarele precizări:

- Au fost cuplate aceleași discipline (limba română, matematica) la două clase, considerând că învățătorul nu desfășoară același tip de lecție la cele două clase.
- Educația fizică și educația muzicală nu pot fi cuplate cu alte discipline. De asemenea, orele de religie se desfășoară cu cele două clase pentru că sunt predate, de obicei, de un profesor de specialitate.
- În cadrul programelor decalate am prevăzut ca limba română și matematica să se predea cu o singură clasă, considerându-le discipline care solicită prezența, în mai mare măsură, a învățătorului. Dacă este nevoie, în anumite perioade, în spațiile respective pot fi și alte discipline, în cazul în care conținuturile de predat impun acest lucru.
- În spațiul de timp de la 8⁰⁰ la 10⁰⁰ sunt aduse clasele I și a II-a pentru că, având în vedere particularitățile de vârstă, elevii n-ar rezista într-un program de la 10⁰⁰ la 14⁰⁰-15⁰⁰.

3.3. Proiectarea activităților didactice

Proiectarea anuală și semestrială asigură parcurgerea ritmică a curriculum-ului.

Proiectarea didactică este, de fapt, „gândirea derulării evenimentelor la clasă” sau „anticiparea etapelor și a activităților concrete de realizare a predării” (Ministerul Educației și Cercetării, C.N.C., Ghid metodologic pentru aplicarea programelor, p.20).

În proiectare se parcurg mai multe etape.

Studierea programelor școlare este prima etapă. Ele conțin obiectivele cadru și de referință, activitățile de învățare și conținuturile. În aceste documente nu se menționează numărul de ore în care se parcurg conținuturile. Acest aspect rămâne în grija învățătorului. El își cunoaște copiii cu care lucrează, știe ritmul și experiența lor de învățare, în funcție de care stabilește timpul de însușire a elementelor de conținut.

A doua etapă este proiectarea conținuturilor pe cele două semestre. Potrivit numărului de ore pentru fiecare semestru, învățătorul apreciază ce parte din materie de la fiecare disciplină se abordează în primul semestru și ce rămâne pentru semestrul următor.

A treia etapă este structurarea materiei pe unități de învățare. Aceste unități de învățare asigură unitatea disciplinelor, legătura dintre lecții în cadrul fiecărei științe. Datoria învățătorului este de a convinge elevii că lecțiile nu sunt disparate, că fac parte din același sistem de lecții și că în interiorul fiecărei discipline există legături între cunoștințe.

Așa cum se specifică în ghidul menționat mai sus „unitatea de învățare reprezintă o structură deschisă și flexibilă, care are următoarele caracteristici:

- determină formarea la elevi a unui comportament specific, generat prin integrarea unor obiective de referință;
- este unitară din punc de vedere tematic;
- se desfășoară în mod sistematic și continuu pe o perioadă de timp;
- se finalizează prin evaluare.”

Parcursul integral a programei este în răspunderea învățătorului. Cele două tipuri de obiective sunt ținte la care trebuie să ajungă cu ajutorul conținuturilor. Activitățile de învățare menționate în programe sunt orientative pentru învățători. Ei pot folosi și alte tipuri de activități, potrivit particularităților copiilor cu care lucrează.

Planificarea calendaristică în condițiile predării simultane ar putea avea următoarea structură:

Nr. crt.	Unitatea de învățare	Obiective de referință	Conținuturi	Tip de lecție	Nr. ore	Săptămâna	Obs.
----------	----------------------	------------------------	-------------	---------------	---------	-----------	------

Față de planificările care se realizează pentru predarea la o singură clasă, structura propusă mai sus se deosebește doar prin „tipul de lecție”, rubrică necesară pentru gruparea disciplinelor în programul zilnic, încât învățătorul să nu abordeze două lecții de predare în aceeași oră.

Documentul de proiectare a unităților de învățare poate fi apropiat de cel întocmit de învățătorii care predau la o singură clasă. Propunem mai jos structura acestui document:

Unitatea de învățare:

Nr. de ore:.....

Nr. crt.	Conținuturi	Obiective de referință	Activități de învățare		Resurse	Evaluare	Obs.
			Desfășurate cu învățătorul	Activitate independentă			

Prin modificările aduse dorim să transformăm acest document într-un instrument de lucru al învățătorului. Pentru fiecare unitate de învățare el stabilește activitățile de învățare care se desfășoară sub îndrumarea sa directă și cele care pot fi parcurse prin muncă independentă. În acest fel, înaintea fiecărei zile, când își pregătește lecțiile, înlocuiește unele activități sau adaugă altele, în funcție de evenimentele apărute în procesul de învățare.

Denumirea unităților de învățare și gruparea conținuturilor pe aceste unități intră în atributele fiecărui învățător. Urmarea unor modele gata făcute nu o

considerăm productivă, pentru că aceste „modele” nu reprezintă clasa pe care pe care o conduce fiecare învățător. Prezentăm mai jos denumiri paralele posibile de unități de învățare:

Clasa I – Limba română

Școlărei și școlărițe
Cu alai de frunze
„Ca un roi de fluturi albi”
„Înfloresc grădinile”
În cireșul verii

Clasa a II-a – Limba română

Frumoasă și înțeleaptă carte
Povestiri din trecut
„Ce te legeni”
„Iarna, viscolul ascult...”
Cea dintâi carte poștală
Vestitorii primăverii
Tablouri de iarnă
„Carte frumoasă, cinste cui te-a scris”

Clasa I – Matematică

Figuri geometrice
Învățăm să numărăm
Ce se întâmplă când adaugăm la un număr?
Ce se întâmplă când scădem dintr-un număr?
Să rezolvăm probleme!
Exersăm să nu uităm!

Clasa a III-a – Matematică

Mărim deori
Micșorăm deori
Sunetul problemelor
Aceste misterioase numere

Cum și cu ce măsurăm

Clasa I – Cunoașterea mediului

Plante din natură

Animale cunoscute

Ce se întâmplă în natură

Frumusețea anotimpurilor

Clasa a III-a – Științe

Corpurile au proprietăți

Corpuri cu viață și fără viață

Transformarea corpurilor

Omul și mediul înconjurător

Denumirile unităților de învățare au darul de a atrage elevul pentru învățare, pentru cunoaștere, de a-i trezi interesul pentru studiu. De aceea unitățile de învățare nu se confundă cu unitățile de conținut.

Proiectăm, în continuare, un segment dintr-o unitate de învățare.

Unitatea de învățare: Cu alai de frunze

Clasa I

Conținuturi	Activități de învățare		Resurse	Evaluare	Obs.
	Desfășurate cu învățătorul	Activitate independentă			
Sunetul și litera n	- întrebări în legătură cu textul; - citirea model; - scrierea model a propozițiilor.	- citirea textului în șoaptă; - citirea în lanț a textului; - exerciții de constituire de cuvinte cu alfabetarul; - citirea după model; - exerciții de scriere a propozițiilor	- metode fonetice, analitico-sintetică; - exercițiul; Explicația		

Abordând o asemenea formă de planificare, învățătorul cunoaște de ce timp dispune pentru a lucra cu cealaltă clasă.

Înainte de a trece la elaborarea planificării semestriale, învățătorul întocmește orarul, ca să știe în ce fel cuplează disciplinele.

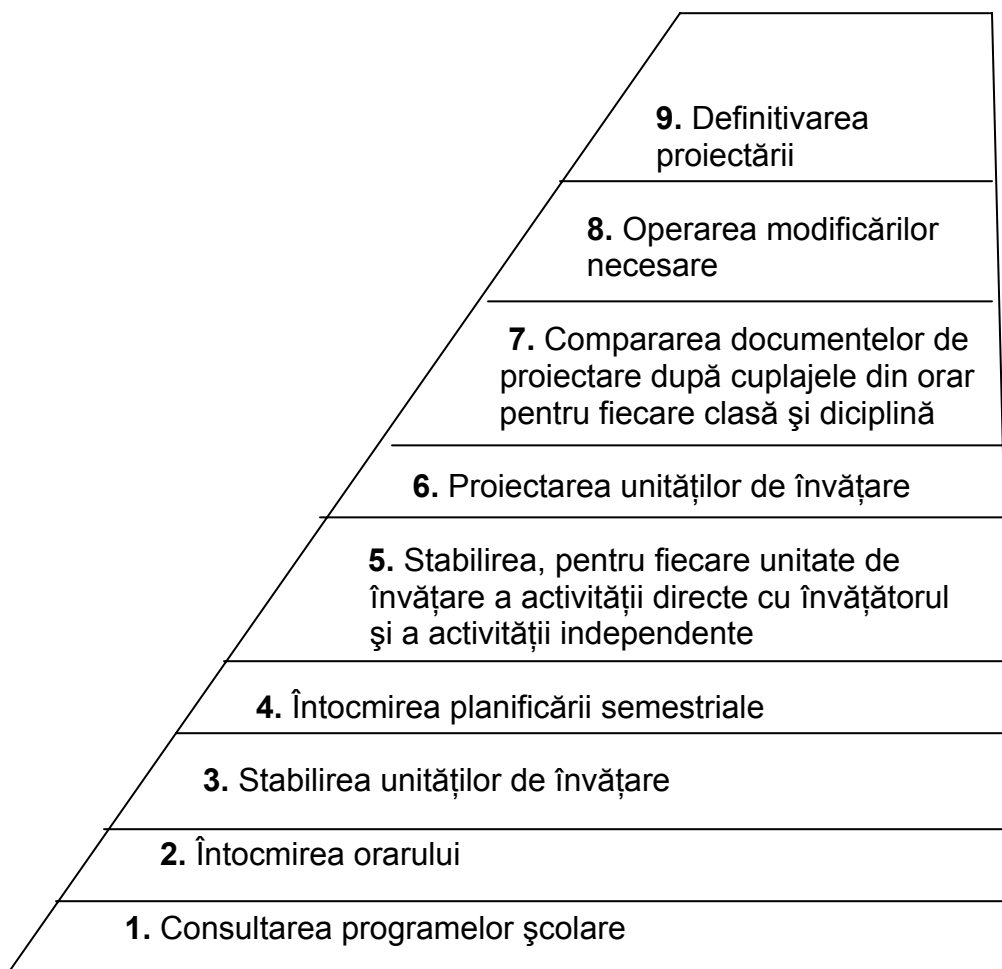
Când trece la planificarea materiei, poate aborda două moduri de lucru:

- a) elaborează documentele de planificare pentru fiecare disciplină și clasă în parte; în această situație urmărește cuplarea disciplinelor (de exemplu, după orarele prezentate mai înainte, pentru clasele I și a III-a, elaborează planificarea la limba română pentru clasa I, după care întocmește planificările pentru clasa a III-a la limba română, științe și matematică, discipline cu care limba română este cuplată în orar);
- b) elaborează documentele de planificare în paralel, după modelul de mai jos:

CLASA I							CLASA a III-a							
Unitate de învățare	Obiective de referință	Conținuturi	Tipul lecției	Nr. ore	Săpt.	Obs.	Unitate de învățare	Obiective de referință	Conținuturi	Tipul lecției	Nr. ore	Săpt.	Text suport	Obs.
Școlărei și școlărițe		Cartea. Propoziția. Punctul. Propoziția alcătuită din 2-3 cuvinte.	Predare				Cartea, prietena mea		Cartea. Așezarea textului în pagină. Cuprinsul. Tipuri de litere de tipar.	Recapitulare				
		Cuvântul alcătuit din 2-3 silabe. Cuvinte monosilabice. Sunetul (a, e, i, o, u, s, r, z). Elemente grafice.	Predare						Textul literar. Text narativ. Recunoașterea personajelor.	Recapitulare				
CLASA a II-a							CLASA a IV-a							
Secretele cărții		Cartea. Cuprinsul. Așezarea textului în pagină. Alfabetul. Sunetul și litera. Vocale și consoane. Comunicare dialogată. Scrierea de mână. Scrierea cuvintelor care conțin diftongi.	Recapitulare				Secretele cărții		Cartea. Rolul ilustrațiilor. Text narativ. Delimitarea textului în fragmente. Idei principale. Recunoașterea timpului și spațiului.	Predare				

În timpul anului școlar, înainte de fiecare săptămână, învățătorul revede orarul, verifică tipul de lecție existent la fiecare cuplaj de disciplină, face modificări în orar, dacă este nevoie.

Pași posibili în elaborarea documentelor de planificare semestrială:

3.4. Proiectarea lecțiilor

Este o altă activitate importantă a învățătorului. Documentul de proiectare sau proiectul de lecție este unic pentru cele două / patru clase și discipline. Prin acest document se asigură echilibrul dintre activitatea directă cu învățătorul și activitatea independentă a elevului, precum și parcurgerea conținuturilor și realizarea obiectivelor.

Prezentăm o structură posibilă a acestui document:

Proiect didactic

Data:

Numele și prenumele învățătorului:.....

	CLASA I	CLASA a III-a
Aria curriculară:
Disciplina:
Unitatea de învățare:
Subiectul:
Tipul lecției:
Scopul lecției:

Obiective operaționale: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

Strategii didactice:
<u>Metode și procedee:</u>

<u>Resurse materiale:</u>

<u>Evaluare:</u>

<u>Bibliografie:</u>

Momentele lecției	Obiectiv operațional	Clasa I		Clasa a III-a	
		Conținuturile învățării Strategii – evaluare		Conținuturile învățării Strategii – evaluare	
		Activitate directă cu învățătorul	Activitate independentă	Activitate directă cu învățătorul	Activitate independentă
Verificarea temelor pentru acasă					
Captarea atenției					
Motivarea pentru învățare					
Anunțarea temei					
Obținerea performanței					
Evaluarea					
Tema pentru acasă					

Forma de proiect didactic prezentată mai sus îl ajută pe învățător să-și organizeze mai bine conținuturile pentru cele două clase și să alterneze corespunzător cele două forme de lucru specifice învățământului simultan, activitatea directă cu învățătorul și activitatea independentă.

În rest, lecția se desfășoară potrivit didacticii fiecărei discipline.

Activități practice:

- 1. Analizați documentele de proiectare pe care le folosiți. Stabiliți punctele tari și punctele slabe ale acestora.*
- 2. Apreciați dacă nu e mai folositor pentru dumneavoastră să folosiți documentele cu structurile prezentate mai sus.*

Proiect didactic

Data:

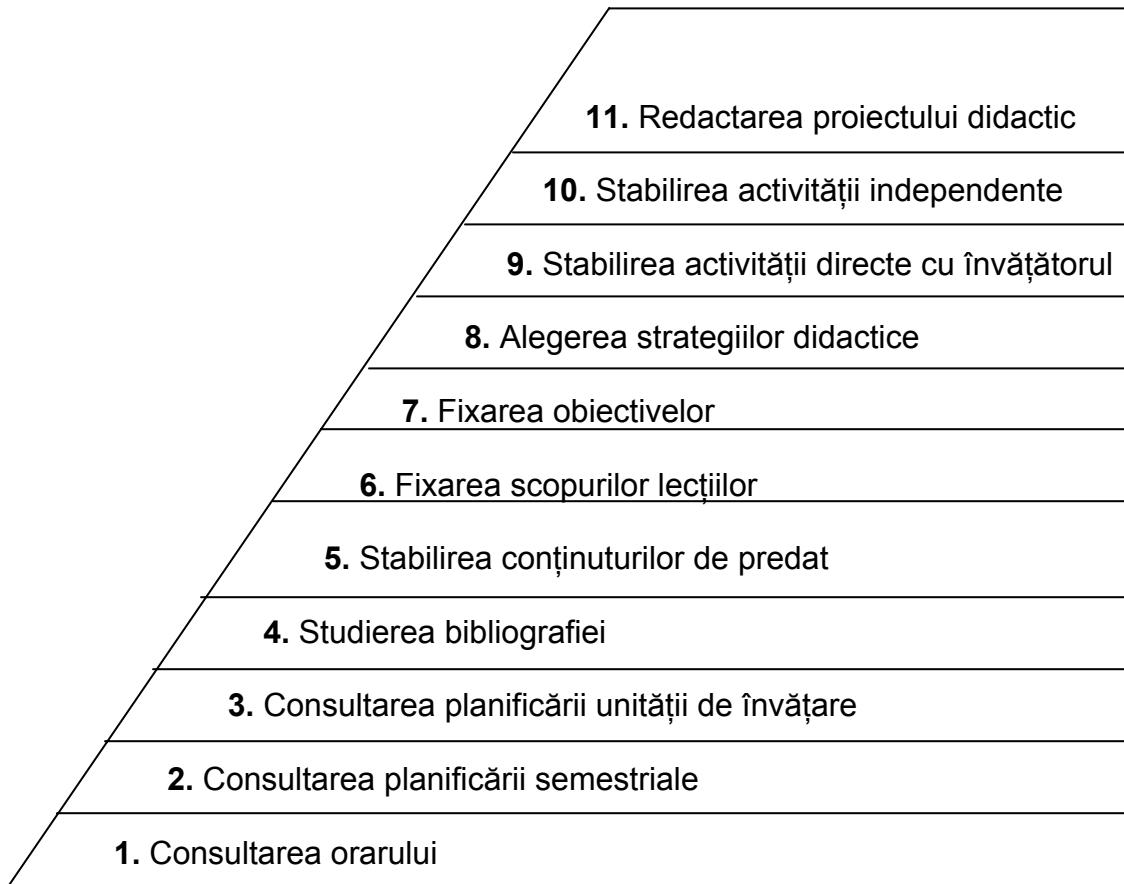
Numele și prenumele învățătorului:.....

	CLASA I	CLASA a III-a
Aria curriculară:	➔ Limbă și comunicare	➔ Limbă și comunicare
Disciplina:	➔ Limba și literatura română	➔ Limba și literatura română
Unitatea de învățare:	➔ Cu alai de frunze	➔ Tainele cuvintelor
Subiectul:	➔ Sunetul și litera e	➔ Substantivul
Tipul lecției:	➔ Predare de noi cunoștințe	➔ Recapitulare
Scopul lecției:	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea deprinderilor de citire corectă și conștientă; • Formarea deprinderilor de scriere corectă. 	<ul style="list-style-type: none"> • Formarea deprinderilor de folosire corectă a substantivelor în comunicarea orală și scrisă.
Obiective operaționale: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:	<ul style="list-style-type: none"> • să pronunțe corect sunetul e; • să recunoască litera e; • să citească textul corect și conștient; • să scrie corect litera e și cuvinte care conțin această literă (fără aglomerări de consoane). 	<ul style="list-style-type: none"> • să recunoască substantivele din textul suport și din alte texte; • să pronunțe corect substantivele; • să scrie corect substantivele; • să folosească substantive în comunicarea orală și scrisă.
Strategii didactice: <u>Metode și procedee:</u>	➔ Explicația, exercițiul, conversația, lucru cu manualul.	➔ Conversația, exercițiul.
<u>Resurse materiale:</u>	➔ Manual, tablă, texte.	➔ Manual, tablă, fragmente de texte, fișă de lucru.
<u>Evaluare:</u>	➔ Orală, individuală, frontală.	➔ Orală, individuală, frontală.
<u>Bibliografie:</u>	➔ V. Molan, <i>Ghid metodic pentru predarea limbii române la clasa I</i>	➔ <i>Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de limba și literatura română</i> , Consiliul Național pentru Curriculum, București, 2002

Momentele lecției	O.O.	Clasa I		Clasa a III-a	
		Conținuturile învățării		Conținuturile învățării	
		Activitate directă cu învățătorul	Activitate independentă	Activitate directă cu învățătorul.	Activitate independentă
Verificarea temelor pentru acasă		- Verificarea temei scrise - Evaluare orală	- Recitesc textul predat în lecția anterioară; - Citirea textului în lanț, cu voce tare; - Elevii privesc ilustrația de la textul nou.	- Verificare.	- Scrieți trei propoziții în care se află substantive la numărul singular și plural. Rescrieți-le și treceți substantivele la plural.
Captarea atenției		Au venit copii de la o altă școală. M-au întrebat dacă știți toate literele. Ce trebuia să le spun?		Răspundeți la ghicitoare: Sus pe coama munților, Munților cornuților, Stă voinicul cel țepos, Veșnic verde și frumos. (Bradul) Ce e cuvântul bradul ca parte de vorbire?	
Motivarea pentru învățare		Cine vinde biscuiți? (nenea Marin) Cum scriem cuvântul „nenea” ? Nu știm.		Putem renunța la substantiv? De ce?	
Anunțarea temei		Sunetul și litera e.		Substantivul – recapitulare.	
Obținerea performanței		Se pornește de la propoziția: „Eu cunosc un nene”. Se folosește metoda fonetică analitico-sintetică.			Recunoașteți din text trei substantive. Scrieți trei propoziții cu ele.

			Elevii citesc în șoaptă cuvintele scrise pe silabe.	Verificare. Întrebări în legătură cu felul substantivelor și numărul acestora.	
		Citirea grupelor de cuvinte. Exerciții pregătitoare pentru scriere.		Verificare.	Elevii scriu un text scurt în legătură cu satul natal, în care folosesc substantive comune proprii.
			Scrierea literei „e”. Verificare.	Învățătorul dă îndrumări în legătură cu scrierea substantivelor.	
		Învățătorul dă îndrumări în legătură cu scrierea cuvintelor.			Se dă un text. Elevii trebuie să recunoască substantivele și să scrie felul și numărul lor.
			Elevii scriu cuvinte.	Verificare. Dictarea unui text.	
		Exerciții de cultivare a limbii.			Se dă un text. Elevii elimină substantivele din text și constată dacă ne putem exprima fără substantive.
			Elevii formează cuvinte pornind de la o silabă.	Învățătorul ascultă constatările elevilor.	
Evaluarea		Evaluare.		Evaluare.	
Tema pentru acasă		Tema pentru acasă.		Tema pentru acasă.	

Pași posibili în proiectarea lecției:

Activități practice:

1. *Întocmiți un proiect didactic după modelul de mai sus.*
2. *Comparați-l cu proiectele întocmite până acum.*
3. *Observați care formă vă ajută mai mult.*

Capitolul 4

Pregătirea, organizarea și desfășurarea demersului didactic

În condițiile predării simultane, învățătorul urmărește realizarea obiectivelor cadru și a celor de referință, precum și parcurgerea conținuturilor prevăzute de curriculum-ul pentru învățământul primar, în situația predării la o singură clasă. Altfel spus, până la sfârșitul clasei a IV-a, elevii trebuie să stăpânească aceeași cantitate de informații și să dovedească aceleași priceperi și deprinderi ca și cei care au învățat în clase cu copii de aceeași vârstă.

Și în situația predării simultane lecția este forma de bază a procesului de predare-învățare, evaluare. Pregătirea, organizarea și desfășurarea lecției are un specific dacă predarea se face în același timp la mai multe clase de elevi.

Pregătirea și organizarea „specială” a lecțiilor decurge și din faptul că predarea la mai multe clase în același timp presupune o folosire judicioasă a timpului de învățare, o îmbinare armonioasă a celor două forme de bază ale lecției, activitatea directă cu învățătorul și activitatea independentă a elevilor. În timp ce învățătorul conduce lecția unei clase, elevii de la cealaltă / celelalte clase trebuie să rezolve sarcini didactice în raport cu tema lecției, sarcini care să contribuie la fixarea, consolidarea și operaționalizarea cunoștințelor, precum și la dezvoltarea gândirii, a creativității etc.

4.1 Pregătirea lecțiilor de către învățător

În condițiile funcționării a două sau mai multe clase simultan, pregătirea învățătorului pentru lecții este esențială. Inspirația de moment nu mai este benefică în această situație. Dacă sarcinile didactice nu sunt pregătite din timp, de exemplu, și învățătorul încearcă să le stabilească în timpul orei, atunci se creează timpi pierduți care pun în pericol desfășurarea lecției și realizarea obiectivelor stabilite.

Un alt exemplu se referă la activitatea directă cu învățătorul. Dacă, în cadrul pregătirii, informațiile nu sunt bine structurate și explicațiile se prelungesc prea mult, clasa / clasele cealaltă / celelalte are / au de pierdut; cu ea / ele nu se mai poate lucra direct.

4.1.1. În pregătirea pentru lecții, învățătorul are în vedere:

a) Structurarea cunoștințelor în raport cu experiența de învățare a elevilor

Cadrul didactic își cunoaște bine elevii: știe ce au asimilat până la lecția respectivă, cum operează cu aceste informații, ce legături fac între cunoștințe, care este capacitatea de transfer a cunoștințelor și de folosire a lor în situații diverse etc. În funcție de aceste aspecte, își organizează conținuturile de predat încât să fie mai ușor de asimilat.

b) Esențializarea cunoștințelor

Predarea simultană presupune o luptă continuă cu timpul. Aici ești mereu cuprins de gândul că nu poți preda tot; de aceea se impune ca învățătorul să adune informațiile, să le ierarhizeze, să elimine ceea ce nu e important, să le grupeze și să le ordoneze pe anumite criterii, ca să asigure învățarea pentru toți elevii clasei. Învățătorul alege datele, soluțiile, exemplele cele mai potrivite pentru fiecare lecție.

c) Abordarea formelor de predare cele mai potrivite

Fiecare disciplină are specificul său în procesul de asimilare de cunoștințe. Învățătorul descoperă acest specific, precum și alte probleme care vizează însușirea cunoștințelor, adună datele, le compară, le clasifică și ia decizii cu privire la desfășurarea demersului didactic. Uneori poate constata că o anumită cuplare a disciplinelor nu este cea mai potrivită pentru cele 2 – 4 clase. În această situație trece la schimbarea orarului.

d) Antrenarea elevilor în procesul de predare – învățare

Încă din etapa de pregătire, învățătorul fixează momentul și forma în care elevii devin factori activi și participă la propria formare. Presiunea pe care o face timpul asupra cadrului didactic nu înseamnă că acesta transmite repede cunoștințele, fără să antreneze elevii, pentru că trebuie să lucreze cu cealaltă clasă. El valorifică informațiile obținute de elevi în lecțiile anterioare, precum și pe cele obținute din alte surse. Devine, pentru scurt timp, un moderator al clasei, părăsind rolul celui care știe tot și spune tot.

e) Pregătirea mijloacelor de învățământ și a materialului didactic

Folosirea în proces a mijloacelor de învățământ și a materialului didactic este mai importantă în activitatea didactică simultană, decât în situația predării la o singură clasă. Aceste materiale susțin predarea, fixează și consolidează cunoștințele.

4.1.2. În etapa de pregătire pentru lecții, învățătorul stabilește și sarcinile didactice pentru activitățile independente ale alevilor.

Durata de rezolvare a acestor sarcini este egală cu durata de timp în care învățătorul lucrează direct cu cealaltă clasă.

Gradul de dificultate a cerințelor este, de obicei, mediu. Se folosesc și cerințe care pornesc de la ușor la greu, de la simplu la complex. Fiecare elev rezolvă cât poate din aceste cerințe. Acest procedeu ajută elevul să descopere zonele asupra cărora să-și intensifice eforturile pentru a asimila complet informațiile, iar învățătorul află unde aduce informații suplimentare sau, dacă este nevoie, asupra cărei lecții trebuie să revină.

Activitățile independente fixează și consolidează cunoștințele elevilor, dar prin cerințe specifice, la operaționalizează, le formează elevilor deprinderi de a le aplica în situații diverse.

Dacă aceste activități nu sunt bine organizate, ele devin plictisitoare, neatractive, chiar stresante. În fața unor astfel de cerințe elevii nu sunt motivați să le abordeze sau le rezolvă pentru că sunt forțați. O asemenea situație nu este potrivită pentru un proces de învățare.

Pentru a fi atractive, activitățile independente sunt variate, solicită memoria, gândirea, creativitatea etc.

La limba română, de exemplu, la capitolul „Elemente de construire a comunicării”, dacă elevii primesc doar exerciții de recunoaștere, ei demonstrează că și-au însușit partea teoretică, fără a aplica în diverse situații de comunicare cunoștințele însușite, deși al doilea aspect este mai important.

La matematică se pot efectua exerciții cu unități de măsură care reprezintă primul pas în învățare, dar nu pot fi neglijate măsurările de care elevii se folosesc în viață.

Și la disciplina „Științe”, elevul nu obține informații doar din textul manualului, informații pe care le memorează și le transmite învățătorului, deoarece ele nu pot fi stocate mult timp în memorie, dacă elevul nu descoperă, cu puterile lui, fenomene din mediul înconjurător, dacă nu participă la experimente simple.

Sarcinile de lucru independent sunt uneori și diferențiate, în funcție de problemele pe care le au elevii în procesul învățării. Prin această diferențiere nu înseamnă că unii copii primesc numai sarcini ușoare și alții numai sarcini dificile. De exemplu, dacă unii elevi nu scriu corect anumite cuvinte, cu ei se fac mai multe exerciții de pronunție, înainte de a trece la scriere, sau exerciții pentru formarea auzului fonematic. Dacă unii elevi nu ajung la rezultatul exercițiilor de împărțire, cu ei se efectuează exerciții de înmulțire sau scădere, care ar putea constitui cauza rezultatelor greșite la împărțire.

În pregătirea activităților independente, învățătorul are în vedere aceste aspecte generale sau altele specifice claselor cu care lucrează.

Capitolul 5

Desfășurarea procesului de predare – învățare și evaluare

În capitolele anterioare am arătat că învățătorul care predă în condiții simultane are obligația să realizeze obiectivele cadru și de referință și să parcurgă conținuturile prevăzute de curriculum-ul pentru clasele I-IV. Calitatea predării este aceeași ca și în situația funcționării la o singură clasă de elevi, iar învățătorul își pune în valoare aceleași componente.

5.1. Prezentăm, în continuare, competențele generale ale cadrului didactic*:

Competențe didactice

- proiectarea unui demers didactic adaptat grupului țintă;
- aplicarea adecvată la context a didacticii disciplinei;
- utilizarea funcțională a documentelor școlare în proiectarea demersului didactic și în înregistrarea rezultatelor elevului;
- abordarea unui demers pluri-, inter- și transdisciplinar prin realizarea de conexiuni între disciplina respectivă și alte domenii de cunoaștere;
- focalizarea pe conexiunile structurale și procesuale ale disciplinei;
- folosirea unei varietăți de strategii educaționale și, în special, pe a celor centrate pe elev;
- crearea, facilitarea și valorificarea de situații de învățare în context nonformal și informal;
- conceperea și utilizarea de strategii diferențiate;
- utilizarea adecvată a modelelor de comunicare și acțiuni pentru accesibilizarea cunoștințelor;
- valorificarea potențialului pedagogic al diferitelor tipuri și strategii de evaluare;
- integrarea eficientă în procesul didactic a metodelor și instrumentelor de evaluare adecvate contextului;
- elaborarea și utilizarea unor probe de evaluare care să satisfacă anumite condiții tehnice;
- utilizarea în procesul didactic a noilor tehnologii informaționale și de comunicare.

Competențe psihoeducaționale

- valorificarea metodelor de cunoaștere a personalității pentru identificarea profilurilor individuale ale elevilor și acordarea de sprijin adecvat pe parcursul dezvoltării lor în școală;
- identificarea nevoilor și a dificultăților de învățare și asistarea elevului în dezvoltarea propriilor proiecte de depășire a acestora;
- consilierea și asistarea elevului în opțiunile sale școlare și profesionale;
- crearea de oportunități egale tuturor elevilor.

Competențe psihosociale, manageriale și socio-educaționale

- organizarea și conducerea socială a clasei;
- utilizarea metodelor de cunoaștere și dezvoltare a grupurilor școlare;
- asigurarea unui climat socio-afectiv securizant, bazat pe încredere și cooperare;
- selectarea conținuturilor și a metodelor de natură să stimuleze interesul și motivația elevilor;
- colaborarea cu colegii pentru a asigura o bună pregătire elevilor;
- participarea la procesul decizional în cadrul școlii, în vederea constituirii unei instituții care învață;
- promovarea unui sistem de valori specifice unei societăți democratice;
- stimularea comportamentelor prosoziale și de participare civică;
- urmărirea și îmbunătățirea rezultatelor elevilor prin colaborarea cu familia;
- antrenarea comunității școlare în sprijinul unor activități școlare și extrașcolare;
- inițierea de proiect educațional de colaborare între diferite instituții din comunitate și din afara ei.

Dezvoltare profesională

- manifestarea unei conduite reflexive și autoevaluative privind activitatea didactică;
- deschiderea spre tendințele inovatoare din domeniul de specialitate, prin actualizarea sistematică a cunoștințelor din domeniul de profil și din cel psihopedagogic;
- proiectarea și dezvoltarea unui plan de dezvoltare profesională;
- implicarea în cercetare – acțiune.

Având în vedere aceste competențe în cadrul lecțiilor, învățătorul *asigură explicații clare și sigure*. El structurează informațiile potrivit experienței de învățare a elevilor, descoperă însușiri, explică fenomene și relațiile dintre ele, exemplifică de câte ori este nevoie.

De asemenea, realizează *evaluarea* pe criterii științifice, parcurgând cele trei etape: măsurare, analiza rezultatelor și stabilirea măsurilor de reglare a procesului de predare – învățare. Pentru ca evaluarea să se desfășoare corect, învățătorul caută răspunsuri potrivite la următoarele întrebări*:

1. De ce evaluez?

- pentru a obține informații privind învățarea de către elevi;
- pentru că doresc să ajut elevii cu dificultăți;
- pentru a analiza greșeli și a lua măsuri ameliorative în consecință;
- pentru îmbunătățirea performanțelor celor evaluați;
- pentru optimizarea conținuturilor;
- pentru controlul propriului demers de predare etc.

2. Ce doresc să evaluez?

- cunoștințele;
- atitudini și comportamente;
- produsul;
- dacă elevii știu să facă ceva cu informațiile asimilate.

În funcție de răspunsurile date, se definesc obiectivele evaluării.

3. Cui servește evaluarea?

- elevului;
- cadrului didactic;
- părinților;
- factorilor de decizie etc.

4. Când evaluez?

- la începutul programului de instruire;
- în timpul programului;
- la sfârșitul programului.

5. Cum evaluez?

- prin ce metode;
- cu ce tehnici și procedee;
- cu ce instrumente;

- prin mai multe instrumente sau printr-unul singur.

După evaluare, învățătorul stabilește nivelul elevilor în raport cu nivelul inițial și cel final, compară rezultatele pentru a constata dacă elevii se află în progres sau în regres, identifică lacunele în pregătirea elevilor și cauzele care le-au determinat, raportează performanțele elevilor la calitatea procesului de predare – învățare etc.

Un aspect deosebit urmărit de învățător este *accesibilizarea cunoștințelor*. Ei adună informațiile, le grupează, descoperă cu elevii fenomene, le compară, le caracterizează, alege exemple etc.

Fiecare disciplină ridică probleme specifice privind predarea. Învățătorul le *descoperă și le rezolvă*.

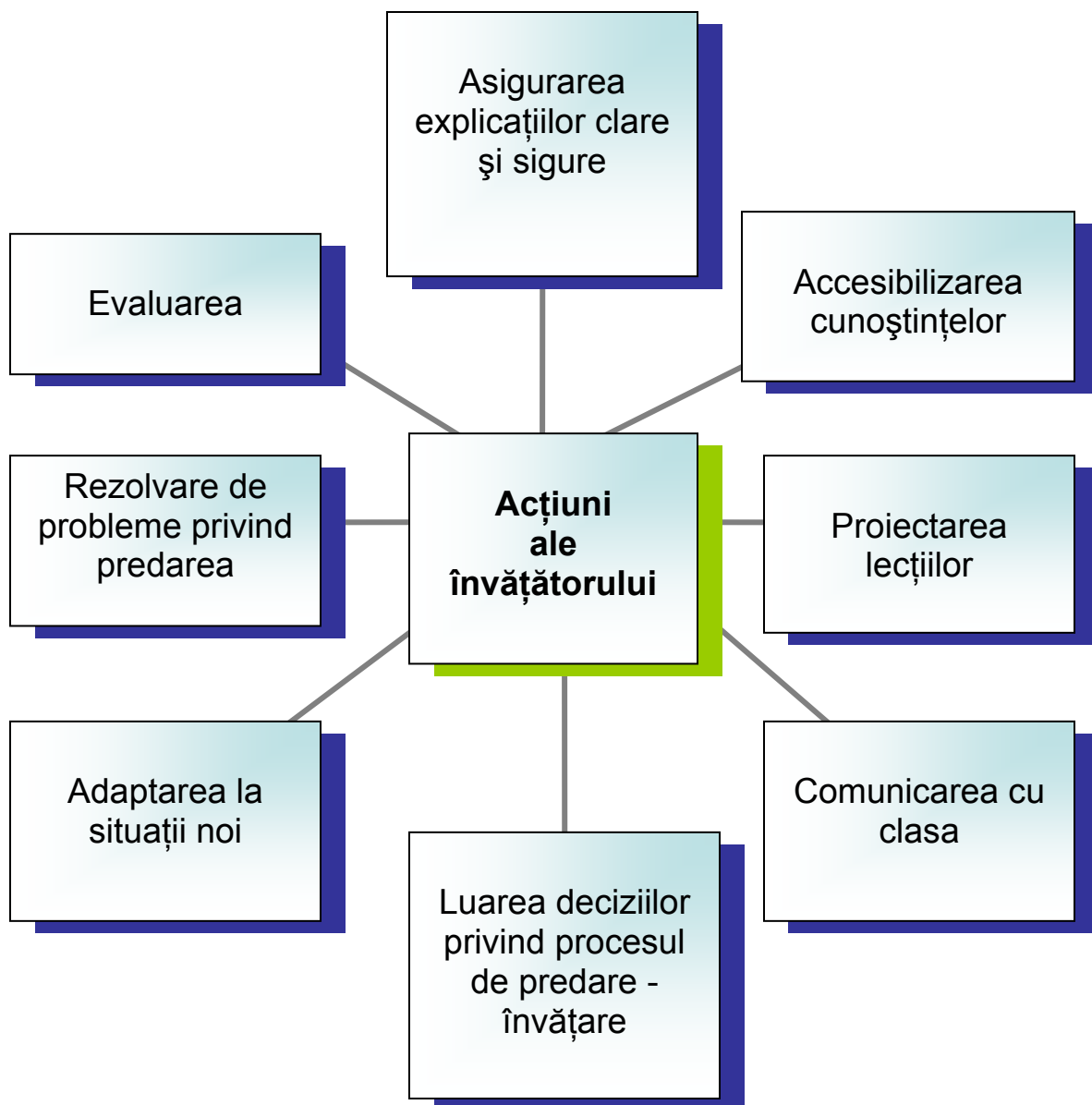
Pentru ca procesul de predare – învățare să se desfășoare în mod corespunzător, el trebuie *bine organizat*. Pentru aceasta învățătorul alege demersul potrivit, prevede anumite abateri, le descoperă cauzele, acționează asupra lor, elimină elementele perturbatorii.

Succesul procesului de predare – învățare este determinat și de calitatea *proiectării* acestuia.

Pe parcursul lecțiilor pot apărea situații noi, neprevăzute, de aceea învățătorul dispune de pregătirea necesară pentru *a se adapta* la aceste situații și a le găsi rezolvare.

Întrucât cadrul didactic își construiește singur demersul didactic, el dovedește forță *de decizie*. Alege structura lecției și aduce modificări „din mers” acesteia, stabilește forma și instrumentele de evaluare etc.

Cea mai importantă acțiune a sa este *comunicarea* cu clasa. Aceasta trebuie să fie liberă, nestresantă, deschisă, încât elevii să acționeze fără teama de a greși, fără frica de a fi pedepsiți.

Activități practice:

- 1 *Revedeți competențele necesare pentru un cadru didactic. Faceți o analiză a competențelor pe care le manifestați în exercitarea profesiei didactice.*
- 2 *Descoperiți asupra căror competențe să vă concentrați eforturile.*

5.2. Îndrumări metodice

Procesul de predare – învățare – evaluare în condiții de lucru simultan se desfășoară, în cea mai mare parte, la fel cu cel organizat pentru predarea la o singură clasă. În proces se urmărește aceeași metodologie pentru fiecare disciplină.

Prezentăm în continuare, îndrumări metodice pentru predarea disciplinelor de învățământ la clasele I – IV.

5.2.1. Limba și literatura română

În practica didactică s-au acreditat două forme de predare a disciplinei, cea tradițională, cu ore separate pentru fiecare subdisciplină (limbă, literatură, compunere) și predarea integrată, în care, se abordează mai multe subdiscipline.

De asemenea, există diferențe de predare a disciplinei la clasa I, la clasa a II-a și la clasele a III-a și a IV-a.

Prezentăm, în continuare, etapele lecțiilor de limba și literatura română la cele trei grupe de clase menționate mai sus.

La clasa I, etapele pot fi următoarele:

Prima lecție de citit – scris

- Alegerea cuvântului potrivit, în care se află sunetul ce urmează să fie predat. Acesta trebuie să fie format din 2-3 silabe. Sunetul ce trebuie predat să formeze singur silabă, cu excepția vocalelor *ă* și *â*, iar dacă este consoană, să se afle într-o silabă formată din consoana respectivă și o vocală cunoscută. Se evită, în aceste situații, cuvintele cu aglomerări de consoane sau cele care conțin diftongi sau trifongi.
- Formarea de propoziții în care se află cuvântul ales, este pasul următor. Învățătorul alege o propoziție, află cu elevii locul cuvântului, îl desparte în silabe, iar silaba care conține sunetul nou se desparte în sunetele componente. Aceste operații se reprezintă în scris prin segmente de dreaptă:

|————| |————| |————| *propoziție*
 |————| *cuvânt*
 |—| |—| *silabe*
 || || *sunete*

Activitate independentă – După modelul învățătorului, fiecare elev alcătuiește „schema” propoziției pe care a formulat-o.

- Urmează exerciții și jocuri pentru exersarea auzului fonematic; din mai multe cuvinte, elevii să recunoască pe cele care conțin sunetul respectiv.
- Prezentarea literei noi de tipar, cu alfabetarul învățătorului.
- Recunoașterea ei din alfabetarul copiilor.

- Activitate independentă – Recunoașterea literei din reviste sau ziare.
- Construirea de cuvinte din litere și silabe de către 2-3 elevi, la stelaj; ceilalți elevi fac același lucru cu alfabetarele mici.
- Activitate independentă – Alcătuire de cuvinte care conțin litera nouă.
- Intuirea ilustrației este un pas important. Învățătorul își pregătește bateria de întrebări în legătură cu ilustrația, în așa fel încât, prin răspunsuri, elevii să pronunțe toate cuvintele de pe pagină. Este necesar să ne convingem că elevii pronunță corect cuvintele, deoarece așa ne asigurăm de o citire corectă.
- Citirea grupului de cuvinte scrise pe silabe. Aceste cuvinte sunt scrise pe silabe deoarece se urmărește formarea câmpului vizual de o silabă. Cei care nu pot citi pe silabe, citesc pe litere până la recunoașterea lor.
Activitate independentă – Prima citire a cuvintelor o fac copiii, în șoaptă.
- Citirea cu voce tare, în lanț, a grupelor de cuvinte.
- În continuare, se trece la scriere. Primul pas este prezentarea literei de mână, cu elementele ei componente.
- Scrierea demonstrativă la tablă, cu prezentarea fiecărei mișcări, de învățător.
- Scrierea demonstrativă la tablă, cu prezentarea fiecărei mișcări, de 2-3 elevi.
- Exerciții de încălzire a mâinii.
- Exerciții de „scriere” a literei în aer, pe bancă, pe podul palmei, cu stiloul închis.
- Activitate independentă – Scrierea primelor trei litere.
- Scrierea următoarelor trei litere. Învățătorul ajută pe cei care n-au scris corect primele litere.
- Activitate independentă – Scrierea unui rând de litere.
- Scrierea următorului rând de litere. Învățătorul ajută pe cei care nu au reușit să scrie corect. Scrierea literei continuă atât cât este nevoie.
- Scrierea cuvintelor. Aici se pot desfășura trei etape:
 - scrierea după modelul de pe tablă;
 - scrierea cuvântului după forma lui la stelaj, cu litere de tipar;
 - scrierea unor cuvinte din memorie sau după dictare.
- Exerciții de dezvoltare a exprimării.

A doua lecție de citit – scris

- Recunoașterea literei mari.
- Activitate independentă – Citirea în șoaptă a cuvintelor despărțite în silabe.

- Citirea cu voce tare a cuvintelor despărțite în silabe.
- Activitate independentă – Citirea în șoaptă a textului, de elevi.
- Întrebări în legătură cu textul, pentru a verifica dacă citirea a fost conștientă.
- Citirea în lanț a textului, unde mai mulți elevi exersează citirea.
- Citirea model a învățătorului.
- Citirea după model.
- Citirea selectivă a textului.
- Discuții în legătură cu textul.
- Exerciții de încălzire a mușchilor mâinilor.
- Scrierea propozițiilor. Aici se pot parcurge cele trei etape prezentate la scrierea cuvintelor.
- Exerciții de dezvoltare a exprimării.

Clasa a II-a – text epic

- Integrarea lecției în sistemul de lecții.
- Trezirea interesului pentru citit sau motivarea elevilor pentru citit.
- Activitate independentă – Citirea în șoaptă a textului, de elevi.
- Întrebări în legătură cu textul.
- Citirea în lanț a textului, cu explicarea cuvintelor noi și a expresiilor.
- Citirea model a învățătorului.
- Citirea după model, de elevi.
- Formularea unor întrebări în legătură cu textul, care să urmărească fragmentele textului.
- Răspunsuri la întrebări. Unul din răspunsuri se poate formula în scris, în cadrul activității independente.
- Povestirea textului, urmărind răspunsurile la întrebări.
- Exerciții pentru dezvoltarea exprimării.

Clasa a II-a – text liric

- Integrarea lecției în sistemul de lecții.
- Motivarea elevilor pentru cunoașterea poeziei.
- Activitate independentă – Citirea în șoaptă a textului.

- Întrebări în legătură cu textul.
- Citirea textului, cu explicarea cuvintelor și a expresiilor.
- Folosirea cuvintelor și a expresiilor în structuri noi.
- Decodarea textului.
- Citirea model a învățătorului.
- Citirea după model, de elevi.
- Recitirea textului.
- Memorarea versurilor.
- Recitarea versurilor.
- Exerciții de cultivare a limbii.

Clasele a III-a și a IV-a – text epic

- Integarea lecției în sistemul de lecții.
- Motivarea elevilor, trezirea interesului pentru cunoașterea textului.
- Activitate independentă – Citirea în șoaptă a textului.
- Întrebări în legătură cu conținutul textului.
- Citirea în lanț a textului.
- Citirea pe fragmente logice cu:
 - explicarea cuvintelor și a expresiilor;
 - folosirea acestora în structuri noi (activitate independentă);
 - povestirea textului (1-2 fragmente se pot povesti în scris, ca activitate independentă);
 - stabilirea ideii principale a textului.
- Citirea model a textului, de învățător.
- Citirea după model, de elevi.
- Povestirea textului după planul de idei (1-2 idei se pot dezvolta în scris, ca activitate independentă), cu folosirea cuvintelor și expresiilor noi.
- Exerciții pentru dezvoltarea exprimării.

Cu elevii clasei a IV-a, textul literar poate fi altfel valorificat. Astfel, în loc de împărțirea pe fragmente și întocmirea planului de idei, se pot urmări momentele subiectului, fără să le denumim. Elevii răspund la următoarele întrebări:

- Unde se petrece acțiunea și în ce moment?

- Despre ce personaje aflăm la începutul textului?
- Ce întâmplare determină desfășurarea acțiunii?
- Cum se desfășoară acțiunea?
- Care este momentul cel mai înverșunat al acțiunii?
- Cum se încheie acțiunea?

Întrebările pot fi reformulate de învățător, în funcție de nivelul exprimării elevilor și de experiența lor în lucrul cu textul literar. La 1-2 întrebări, elevii pot răspunde în scris, în cadrul activității independente.

De asemenea, “expresiile frumoase” din text, care sunt, de fapt, figuri de stil, pot fi explicate de învățător. După modelul din text, elevii pot construi alte “expresii frumoase” în diferite enunțuri sau texte scurte, fără a folosi denumirile: epitet, comparație, metaforă, hiperbolă, personificare etc.

Aceste exerciții se pot efectua, prin activități independente.

Elementele de construcție a comunicării se predau în legătură cu textul literar. Exemplele se iau din textul suport.

În lecțiile de compunere se pot urmări etape ca:

- Anunțarea temei compunerii și a felului acesteia.
- Stabilirea titlului compunerii.
- Întocmirea planului de idei.
- Dezvoltarea orală a planului de idei, în 2-3 variante.
- Anunțarea criteriilor de apreciere a compunerii.
- Redactarea compunerii.
- Analiza compunerilor, pe baza criteriilor stabilite.

PROIECT DIDACTIC

CLASA: I

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

OBIECTUL: Limba română (2 ore)

SUBIECTUL LECȚIEI: Sunetul și literele „ț”, „Ț”

TIPUL LECȚIEI: predare – învățare

OBIECTIVE GENERALE:

Familiarizarea cu sunetul și literele „ț”, „Ț”;

Formarea deprinderii de citire corectă și conștientă;

Formarea priceperii de a scrie corect literele „ț”, „Ț” de mână și cuvinte care conțin aceste litere.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

- să delimiteze cuvintele ce conțin sunetul „ț” din propoziții;
- să despartă cuvintele în silabe;
- să identifice sunetul „ț” la începutul, în interiorul sau la sfârșitul cuvintelor;
- să citească corect, conștient silabe, cuvinte, propoziții;
- să scrie corect, ordonat literele „ț”, „Ț” și cuvinte care conțin aceste litere;
- să scrie corect propoziții.

METODE ȘI PROCEDEE: metoda fonetică analitico – sintetică, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, jocul didactic.

MATERIAL DIDACTIC: alfabetarul, planșe cu litere, fișe, cretă colorată.

MOMENTELE LECȚIEI	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	STRATEGII DIDACTICE	EVALUARE
I. MOMENT ORGANIZATORIC	<ul style="list-style-type: none"> • Se asigură ordinea și disciplina. • Elevii pregătesc cele necesare lecției (manuale, caiete, penar, alfabetare). 	- instructajul	
II. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	<ul style="list-style-type: none"> • Se realizează prin recunoașterea literelor „b, B” în cuvinte și propoziții: <i>basma Bar – bu bu – cu – ros</i> <i>Bunicul lui Barbu locuiește în Bucovina. Este tare bătrân.</i> <i>Umblă în baston. Are barba albă. Este bun și răbdător cu nepotul.</i> • Se deschid manualele la lecția „B” mare de tipar. • Se face o citire selectivă a textului intitulat „Barbu și barca”, astfel: prima propoziție din text, a treia propoziție, a șasea propoziție și ultima propoziție. • Se citește dialogul din lecție, desemnându-se două personaje: povestitorul și Barbu. 	-jocul didactic	- frontală - individuală
III. CAPTAREA ATENȚIEI	<ul style="list-style-type: none"> • Se discută despre semnificația zilei de „1 Martie” – simbolul mărțișorului și venirea primăverii. • Se prezintă o imagine a anotimpului primăvara și se evidențiază caracteristicile sale: soarele încălzește mai mult pământul, se întorc păsările călătoare, înfloresc grădinile și pomii, iarba înverzește. Peste tot sunt prezenți vestitori ai primăverii ca: ghiociei, cucul, rândunica. • Se cântă „Vine, vine primăvara”. • Se spun ghicitori și poezii despre schimbările produse în natură în anotimpul primăvara: <i>„De sub frunze-au răsărit / Este verde sub picioare</i> <i>Clopoței de argint / De n-o calci, ea crește mare.”</i> 		

<p>IV. TRECEREA LA LECTȚIA NOUĂ</p>	<p>„Frunza-n codru a-nverzit, Pomii toți au înflorit Păsărelele-au sosit Primăvara a venit.”</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se cere elevilor să explice ce s-a întâmplat cu păsărelele care au rămas la noi în țară în timpul iernii. • Se prezintă o imagine despre primăvară. • Se desprinde propoziția: „Copiii au construit căsuțe păsărelelelor.” • Se marchează pe tablă structura unei propoziții alcătuită din cuvinte – silabe – sunete. După ce se stabilește numărul cuvintelor, se despart în silabe și apoi în sunete. • Se observă că nu se cunoaște sunetul „ț”, din silaba „-țe”. 	<p>- metoda fonetică analitico-sintetică</p>	
<p>V. ANUNȚUL LECTȚIEI NOI ȘI AL OBIECTIVELOR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Azi vom învăța sunetul „ț” și literele „ț, Ț” de tipar și de mână. Cu ajutorul lor vom putea să citim și să scriem mai multe cuvinte și propoziții. 		
<p>VI. DIRIJAREA ACTIVITĂȚII</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Se arată elevilor planșa cu literele „ț, Ț” de tipar. • Se spune poezia lui „ț”. <p>Joc didactic „Mare - mic”:</p> <p><i>„Ț” e năzdrăvan un pic, Din ce-i mare, face mic! Haideți să jucăm cu el Jocul „Mare - mititel”.</i></p> <p><i>Eu zic mare, tu spui mic Eu zic Olga, tu <u>Olguța</u> Eu zic mingea, tu <u>mingiuța</u> Eu zic băiat, tu zici <u>băietel</u> Eu zic pătrat, tu zici <u>pătrățel</u>.”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Se prezintă literele ț și Ț din abecedar. • Se recunosc literele din ziare și reviste. • Intuirea imaginii din abecedar. 	<p>- conversația - jocul didactic - metoda fonetică analitico-sintetică</p>	<p>- frontală - individuală</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Citirea coloanelor de cuvinte. • Activitate independentă: Fiecare copil alege un cuvânt din coloanele de cuvinte și-l formează cu alfabetul decupat. • Cine a citit și a format corect cuvintele primește un punct. • La sfârșit, surpriza: <i>Un buchet cu multe flori</i> <i>Pentru cei câștigători.</i> 		
VI. SCRIEREA LITERELOR	<ul style="list-style-type: none"> • Elevii se pregătesc de scris prin încălzirea mușchilor mici ai mâinii cu ajutorul jocului „Ne jucăm cu degetele”. • Se deschid caietele tip de scriere. • Se scriu mare la tablă literele „ț, Ț” și se observă asemănarea cu literele „t, T” de care se deosebesc prin adăugarea unei virgule. • Elevii scriu în aer, urmărind cu degetul desenul literei de pe tablă. • Se scrie cu stiloul închis pe bancă, apoi pe palmă pentru ca elevii să conștientizeze corect forma fiecărei litere. • Se scrie model la tablă pe liniatură. • Se scot câțiva elevi la tablă care vor scrie fiecare câte o literă și spun mișcările pe care le fac. • Se ia poziția corectă la scris. • Se scriu trei litere pe caiete, se controlează, după care cei care au scris corect scriu mai departe. Ceilalți scriu cu învățătorul. • Se scriu cuvintele model pe liniatură, insistându-se pe modul în care se leagă literele între ele. • Elevii scriu cuvinte. • Exerciții de dezvoltare a exprimării. <p style="text-align: center;"><u>Ora a doua</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Citirea în șoaptă a textului. 	- exercițiul - jocul didactic	- frontală - individuală

	<ul style="list-style-type: none"> • Întrebări în legătură cu textul. • Citirea în lanț a textului. • Se discută semnele de punctuație cunoscute. • Citirea model a textului. • Citirea după model. • Se citește textul pe roluri. • Scrierea propozițiilor. Se scriu 2-3 propoziții. 		
VI. CONEXIUNEA INVERSĂ	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluarea activității se face prin fișa de lucru individual: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dictare: <i>Veverița are blănița roșcată și curată. Căsuța ei cu scări are dormitor și camere.</i> 2. Desparte în silabe cuvintele: <i>lecția, băieți, codiță.</i> 3. Ordonează cuvintele astfel încât să formezi o propoziție: <i>tare tânțarul înțepă</i> 	- lucrul individual	- individuală
VII. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	<p>Se dă tema pentru acasă. Se fac aprecieri asupra modului de participare al elevilor la lecție, se acordă calificative.</p>		

PROIECT DIDACTIC

CLASA: a II-a

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

OBIECTUL: Limba și literatura română

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: «Cartea cu povești»

SUBIECTUL LECȚIEI: Scrierea corectă a cuvintelor care conțin grupurile de litere „ge”, „gi”;

Text suport: „Degețica” de Hans Christian Andersen.

TIPUL LECȚIEI: consolidare;

OBIECTIVE GENERALE:

Exersarea deprinderilor de citire conștientă, cursivă, clară, expresivă a unui fragment dintr-un text narativ;

Formarea deprinderilor de exprimare corectă (orală și scrisă);

Consolidarea deprinderilor de scriere corectă a cuvintelor ce cuprind grupurile de litere învățate;

Dezvoltarea operațiilor gândirii.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

O1 – să citească textul corect și conștient;

O2 – să descopere cuvinte ce conțin grupurile de litere învățate „ge”, „gi”;

O3 – să despartă corect în silabe cuvintele descoperite;

O4 – să scrie corect grupurile „ge” și „gi” și cuvintele care le conțin;

O5 – să identifice însușirile personajului principal din textul narativ „Degețica” de Hans Christian Andersen;

O6 – să ordoneze cuvintele în propoziții pentru a obține enunțuri logice;

O7 – să-și imagineze un dialog între personajele din text pentru a exprima în scris ceea ce spune unul dintre acestea.

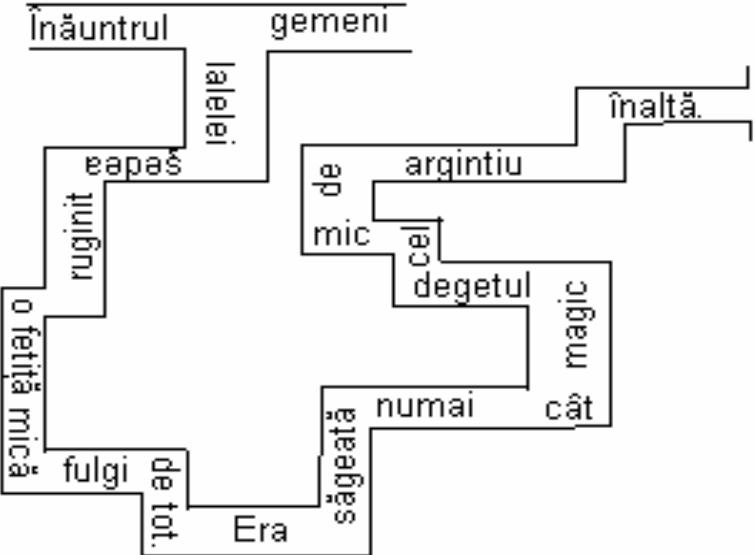
METODE ȘI PROCEDEE: conversația, explicația, exercițiul, observația, jocul didactic.

MATERIAL DIDACTIC: volum de basme ale autorului H. Ch. Andersen, fișe de lucru individuale și de grup, fișe de evaluare, planșe cu grupurile de litere.

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

- M. Manolescu, V. Molan – „*Proiectare și evaluare didactică în învățământul primar*”, Ed. Steaua Procion, 1997.
- Curriculum Național.
- M. Peneș – „*Limba și literatura română – manual pentru clasa a II-a*”, Ed. Ana, 2000.
- R. Dumitru, I. Nicolae – „*Învățarea eficientă pentru grupurile de litere. Clasele I și a II-a*”.

MOMENTELE LECȚIEI	DURATA	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	METODE ȘI PROCEDEE	EVALUARE
I. MOMENT ORGANIZATORIC	1 min.	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea începutului organizat al lecției. Pregătirea materialului didactic necesar desfășurării lecției. 		
II. VERIFICAREA TEMEI SCRISE	4 min	<ul style="list-style-type: none"> Se verifică atât calitativ cât și cantitativ tema scrisă. Se îndreaptă eventualele greșeli. 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația 	<ul style="list-style-type: none"> - prin sondaj - orală
III. CAPTAREA ATENȚIEI	5 min.	<ul style="list-style-type: none"> Pe două flori sunt scrise grupurile de litere „ge” și „gi”. Elevii le descoperă rezolvând corect câteva exerciții orale simple; pentru fiecare răspuns corect, se va lăsa câte o petală a florii în jos (desparte în silabe cuvântul..., câte sunete are cuvântul..., cum se scriu numele de persoane, localități... etc.). 	<ul style="list-style-type: none"> - explicația - exercițiul 	- frontală
IV. ANUNȚUL LECȚIEI NOI ȘI AL OBIECTIVELOR	2 min.	<ul style="list-style-type: none"> Li se comunică elevilor tema lecției și sunt motivați pentru învățare. Prezentarea grupurilor de litere. Pronunțarea lor. 		
V. DESFĂȘURAREA PROPRIU-ZISĂ A LECȚIEI	30 min.	<ul style="list-style-type: none"> Citirea textului în șoaptă de elevi. Întrebări în legătură cu textul. Citirea în lanț a textului. Povestirea textului. Citirea model a textului de învățător. Citirea după model. Pe fișe individuale de lucru, elevii au desenat un labirint în interiorul căruia se află scrise câteva enunțuri. Vor reuși să iasă din labirint numai dacă descoperă enunțurile corecte. Apoi trebuie să recunoască povestea din care fac parte („Degețica” de Hans Christian Andersen). 	<ul style="list-style-type: none"> - elemente de problematizare - conversația - explicația 	- frontal

		 <ul style="list-style-type: none"> • Următoarea sarcină este de a transcrie pe caiete enunțurile găsite. Pe planșă vor colora cuvintele care le-au încurcat drumul în labirint. Le vor despărți mai întâi oral în silabe, iar apoi și în scris, pe caiete. Vor observa că grupurile de litere fac parte din aceeași silabă, nu se despart una de cealaltă și se pronunță împreună. 	<ul style="list-style-type: none"> - exercițiul - lucrul individual 	<ul style="list-style-type: none"> - în scris - orală - frontală
		<ul style="list-style-type: none"> • Elevii recunosc personajul din poveste. Au de bifat dintr-un set de însușiri numai pe acelea potrivite personajului: frumoasă, rea, drăgălașă, cuminte, gingașă, mititică, egoistă, neastâmpărată. • Următoarea sarcină de lucru vizează recunoașterea elementelor de detaliu din text: 	<ul style="list-style-type: none"> - explicația - exercițiul - munca independentă 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală

		<p><i>Fetiței i-au făcut leagăn dintr-o coajă de:</i> nucă alună ghindă.</p> <p><i>Salteaua era din petale:</i> albe trandafiri roșii de margarete albastre viorele.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Legați corespunzător: <p><i>leagăn farfurie cu apă</i> <i>saltea petală de trandafir</i> <i>plapumă petală de lălea</i> <i>barcă coajă de nucă</i> <i>lac petală albastră de viorele.</i></p> • Lucrând cu colegul de bancă, vor forma perechi de cuvinte care conțin același grup de litere. Își va alege fiecare o culoare și lucrează alternativ. Dacă unul dintre ei are momente de ezitare, celălalt îl poate ajuta. <p><i>gem girafă</i> <i>margine geam</i> <i>geantă mărgele</i> <i>crengi lungit</i></p> • Elevii sunt grupați pe echipe. Fiecare echipă are pe bancă un plic în care se găsește o floare și două – trei frunze. Un cuvânt de pe floare și cele de pe frunze formează o propoziție. <p><i>Gica are mărgele argintii.</i></p> <p><i>Gelu nu culege fragi?</i> <i>Liniază marginea paginii!</i></p> 	<p>- elemente problematizatoare</p> <p>- explicația - exercițiul - lucrul în perechi</p> <p>- conversația - explicația - exercițiul - munca în echipă</p>	<p>- frontală</p> <p>- frontală</p> <p>- orală</p>
--	--	---	---	--

		<p><i>Angela plânge tare. Gelu nu culege fragi? Liniază marginea paginii!</i></p>		
VI. ASIGURAREA FEED-BACK-ULUI		<ul style="list-style-type: none"> • Dictare: <i>Georgică fuge în livadă: - Angela, ajungi la crengile mărului?</i> 		
VII. OBȚINEREA PERFORMANȚE- LOR	6 min.	Rezolvarea fișei de lucru.	- exercițiul	
VIII. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	2 min.	<ul style="list-style-type: none"> • Se fac aprecieri asupra desfășurării lecției, atât individuale cât și colective. • Se dă tema pentru acasă. 		

NUME:

DATA:

FIȘĂ DE EVALUARE

1. Încercuiește grupurile de litere „ge” și „gi” din cuvintele date:

ruginit *mergem* *geroasă*

2. Dictare selectivă:

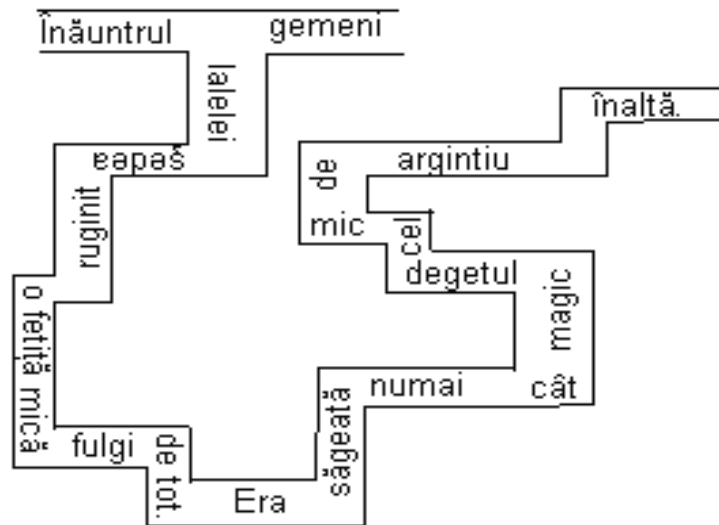
.....

.....

.....

FIȘĂ DE LUCRU

1. Reușești să ieși din labirint, numai descoperind enunțurile corecte! Recunoaște povestea din care face parte și numele autorului.

2. Bifează numai însușirile personajului descoperit!

frumoasă	gingașă
rea	mititică
drăgălașă	egoistă
cuminte	neastâmpărată

3. Încercuiți variantele potrivite:

Fetei i-au făcut leagăn dintr-o coajă de:

nucă
alună
ghindă

Salteaua era din petale:

albe	trandafiri
roșii	de margarete
albastre	viorele

4. Legați corespunzător:

<i>leagăn</i>	<i>farfurie cu apă</i>
<i>saltea</i>	<i>petală de trandafir</i>

plapumă

petală de lalea

barcă

coajă de nucă

lac

petală albastră de vioarele

5. Formați perechi de cuvinte care conțin același grup de litere:

gem

girafă

marginie

geam

geantă

mărgele

crengi

lungit

6. Completând grupul de litere potrivit vei obține întrebarea maimuței.

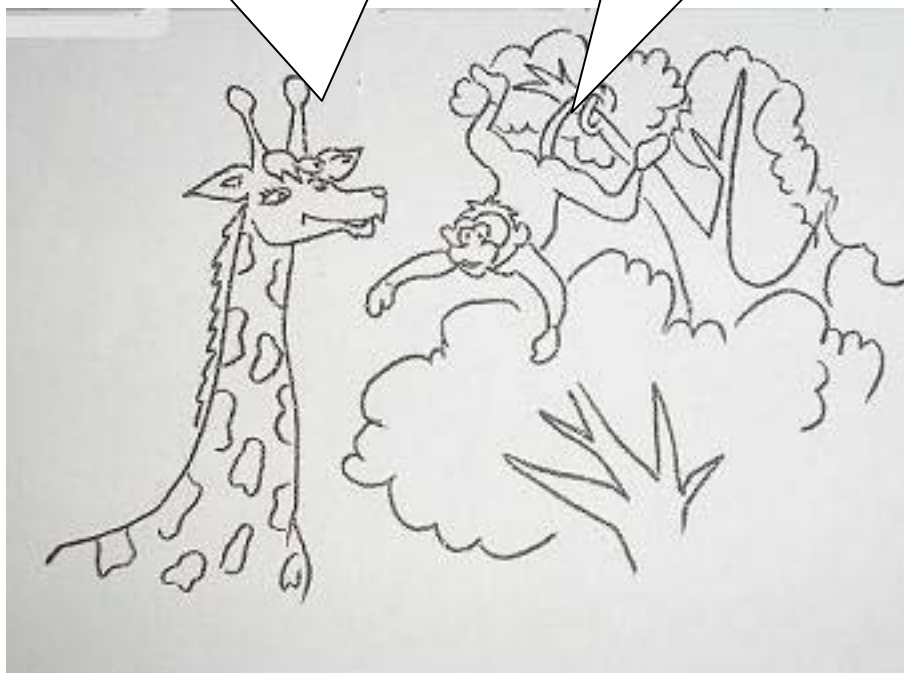
.....

.....

.....

.....

- Mătușă __girafă, tu care ajun__ cu privirea până la mar__nea pădurii, nu zărești printre cren__ și pe dra__i mei frățiori?

PROIECT DIDACTIC

Clasa: a III-a

Obiectul: Limba și literatura română (2ore)

Subiectul: ora I - La Medeleni, după Ionel Teodoreanu - Pronumele personal și pronumele personal de politețe;
ora a II-a – Compunere după un plan de idei – Aniversarea.

Tipul lecției: ora I - consolidare și sistematizare;
ora a II-a – formare de priceperi și deprinderi.

Scopul lecției:

- consolidarea deprinderilor de citire și povestire;
- consolidarea deprinderii de a recunoaște și utiliza pronumele personal și pronumele personal de politețe;
- dezvoltarea flexibilității gândirii prin aplicarea cunoștințelor de gramatică în contexte noi;
- formarea deprinderilor de exprimare corectă, oral și în scris;
- dezvoltarea proceselor și funcțiilor psihice: atenția, gândirea logică;
- dezvoltarea simțului estetic, a spiritului de observație și a originalității;

Obiective operaționale: Pe parcursul lecției elevii vor fi capabili:

- O1** - să citească cursiv și expresiv un text;
- O2** - să citească selectiv fragmente din text după anumite cerințe;
- O3** - să transforme dialogul în povestire;
- O4** - să recunoască pronumele personale și pronumele personale de politețe și să le folosească în enunțuri;
- O5** - să facă diferența între scrierea corectă a pronumelor personale la persoana a III-a (ea, ei) și alte părți de vorbire care au aceeași pronunție (iei, ia);

O6 - să se exprime corect, oral și în scris;

O7 - să analizeze, cu ajutorul întrebărilor puse de învățător și folosind planul de idei, tabloul prezentat;

O8 - să dezvolte ideile principale și să alcătuiască o compunere cu titlul "Aniversarea";

O9 - să analizeze cu ajutorul criteriilor de evaluare stabilite lucrările elevilor și propria sa lucrare;

Metode și procedee: conversația, explicația, povestirea, observația, munca independentă;

Material didactic: schema recapitulativă a pronomelui, fișa de evaluare, planșa reprodusă din manual "Aniversarea", planșa cu planul de idei a compunerii;

Material bibliografic: Șerdean Ioan – „*Metodica predării limbii române la clasele I-IV*”, E.D.P., București, 1980;

Șerdean Ioan – „*Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*”, Editura Corint, București, 2002;

Vasile Molan, Marin Manolescu – „*Proiectare și evaluare didactică în învățământul primar*”, Ed. Procion, București, 1997;

Curriculum Național - programe pentru învățământul primar.

Desfășurarea lecției – ora I

Nr. crt.	Secvențele lecției	Obiective operaționale	Elemente de conținut	Metode	Mijloace	Evaluare
1.	Moment organizatoric		Pregătirea clasei pentru lecție și asigurarea climatului necesar unei bune desfășurări.			
2.	Anunțarea temei		La solicitarea învățătoarei, elevii comunică tema pe care au avut-o de studiat.	conversația		
3.	Verificarea temei scrise		Controlul cantitativ și calitativ al temei. Se citesc câteva teme. Aprecieri.	conversația		frontală
4.	Dirijarea consolidării și sistematizării	O1 O2	<p>Citirea individuală a textului. Citirea integrală, în lanț, a textului "La Medeleni".</p> <p>Citirea selectivă - fragmentele care arată: -vicleșugul folosit de Dănuț; -locul unde se petrece acțiunea; -cine participă la acțiune;</p> <p>Se cere elevilor să înlocuiască substantivele proprii din ultimul enunț citit (Monica, Olguța și Dănuț ...) cu pronumele personal potrivit (ei). Enunțul se scrie la tablă și elevii în caiete. Se analizează pronumele "ei", arătând persoana și numărul. Se continuă citirea selectivă cu prima propoziție interogativă care reproduce cuvintele mamei (- Olguța, tu l-ai rănit?) Se cere să spună ce pronume conține</p>	<p>conversația</p> <p>explicația</p> <p>problematizarea</p>	manualul	individuală formativă

			<p>acest enunț și să-l analizeze. Se scrie la tablă și în caiet.</p> <p>Se repetă definiția pronumelui și se dau exemple pentru fiecare persoană. Se repetă și formele pronumelui personal de politețe.</p> <p>Se afișază planșa cu schema de recapitulare, schemă pe care o primesc și copiii.</p> <p>Li se cere să povestească fragmentul în care este descris jocul de fotbal, folosind și pronume personale.</p> <p>Vor povesti și fragmentul care redă conversația dintre mamă și copii.</p>	povestirea	planșa cu schema recapitulativă	colectivă
5.	Asigurarea retenției și a transferului	O4 O5	Rezolvarea fișei de evaluare anexată proiectului de lecție.	-explicația -munca independentă	fișa de evaluare	individuală
6.	Aprecieri finale		Se fac aprecieri la contribuția lor la lecție. Notarea va fi cea de la fișele de evaluare.	conversația		

Ora a II-a

Nr. crt.	Secvențele lecției	Obiective operaționale	Elemente de conținut	Metode	Mijloace	Evaluare
1.	Moment organizatoric		Stabilirea liniștii și a ordinii necesare desfășurării orei.			
2.	Anunțarea temei și a obiectivelor		Se anunță tema: compunere după un plan de idei; se enunță și câteva obiective pe înțelesul lor.			

3.	Dirijarea învățării	O6 O7 O8	<p>Se adresează întrebări referitoare la conținutul fiecărei părți.</p> <p>Se prezintă planșa reprodusă după imaginea din manual și se stabilește titlul compunerii: "Aniversarea".</p> <p>Se alcătuieste planul de idei.</p> <p>Se discută fiecare parte a compunerii, dezvoltând ideile principale și alcătuiind astfel compunerea orală, în 2-3 variante. Le vom sugera folosirea expresiilor frumoase în alcătuirea enunțurilor, folosirea adjectivelor cu sens obișnuit și cu sens neobișnuit, folosirea pronomelor pe care tocmai le-au repetat în ora anterioară.</p> <p>Se citesc din manual regulile pe care trebuie să le respecte când alcătuiesc o compunere.</p>	conversația observația explicația problematizarea	planșa reprodusă din manual planșa cu planul de idei	frontală formativă
4.	Obținerea performanței	O6; O7; O8;	Elevii scriu compunerea. Voi urmări activitatea lor și voi interveni acolo unde este cazul.	-exercițiul -munca independentă		formativă
5.	Asigurarea retenției și a transferului		<p>Se citesc câteva compuneri și se analizează de către elevi, după ce li s-a spus ce să urmărească: respectarea părților unei compuneri, respectarea planului de idei, folosirea cuvintelor și a expresiilor deosebite.</p> <p>Se anunță tema pentru acasă.</p>	conversația		individuală
6.	Aprecieri finale		Se fac aprecieri asupra modului în care au participat la lecție și, dacă este cazul, se notează câteva compuneri.			

Fișă de evaluare
Pronumele personal

1. **Selectați din următorul text toate pronumele învățate și arătați persoana și numărul fiecăruia:**

Iezii cei mari nu au ascultat sfatul caprei. Ei au deschis ușa. Lupul a intrat. El a mâncat iezii neascultători.

Când a venit acasă, capra a aflat ce s-a întâmplat. Ea a hotărât să se răzbune.

- Tu să nu spui nimănui nimic! zise ea iedului mic.
- Am rămas doar noi, mămucă! suspină iedul.

2. **Înlocuiește substantivele subliniate cu pronume potrivite și rescrie enunțurile (el, ea, dumneavoastră, dumnealui, ei):**

Adina citește o poveste. _____

Vecinul meu este bătrân. _____

–Doamnă învățătoare, mergeți cu noi la teatru?

Corina și Andrei joacă șah. _____

Sorin este colegul lui Dan. _____

3. Înlocuiește spațiile punctate cu unul din următoarele cuvinte: ea, ei, ia, iei.

..... s-a dus în excursie.

Dan o carte.

..... va recita o poezie.

Tu numai note mari.

Descriptori de performanță
Limba română

Item	Suficient	Bine	Foarte Bine
I₁	Descoperă și analizează corect 2 pronume.	Descoperă și analizează corect 4 pronume.	Descoperă și analizează corect 5 pronume.
I₂	Folosește corect cel puțin 2 pronume potrivite.	Folosește corect cel puțin 4 pronume potrivite.	Folosește corect toate pronumele potrivite.
I₃	Înlocuiește 2 spații folosind cuvinte potrivite.	Înlocuiește cel puțin 3 spații folosind cuvinte potrivite.	Înlocuiește toate spațiile folosind cuvinte potrivite.

PROIECT DIDACTIC

CLASA: a IV-a A

ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

DISCIPLINA: Limba română

SUBIECTUL: Propoziția simplă; text suport: „*Neguțătorul florentin*” de Petre Ispirescu

TIPUL LECȚIEI: consolidare

SCOPUL LECȚIEI: - consolidarea deprinderii de a citi corect, fluent, conștient, expresiv, un text de mică întindere respectând

intonația impusă de semnele de punctuație;

- exersarea priceperilor și deprinderilor de identificare a propoziției simple;

- activizarea, nuanțarea și îmbogățirea vocabularului;

- educarea atenției voluntare, a gândirii și a operațiilor acesteia.

OBIECTIVELE LECȚIEI: La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

O1 - să citească corect, conștient, cursiv, expresiv un text cunoscut;

O2 - să formuleze întrebări și răspunsuri pe baza textului;

O3 - să găsească sinonime, antonime, omonime pentru cuvinte date;

O4 - să recunoască propozițiile simple în diferite contexte;

O5 - să explice folosirea semnelor de ortografie și punctuație;

O6 - să alcătuiască propoziții respectând cerințele date;

O7 - să schimbe valoarea gramaticală a unui cuvânt;

METODE ȘI PROCEDEE: conversația, exercițiul, explicația, analiza, observația, jocul didactic, munca independentă.

MATERIAL DIDACTIC: rebus, "Căsuța cu surprize", minge, fișe de muncă independentă, puzzle.

FORME DE ACTIVITATE: frontală, individuală.

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

Șerdean, Ioan – „*Metodica predării limbii române la clasele I-IV*”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998.

Peneș, Marcela – „*Îndrumător pentru utilizarea manualului de Limba română*”, Editura Aramis, București, 1998.

Radu, Dumitra, Jimborean, Camelia – „*Să învățăm limba română, jucându-ne!*”, Editura Aramis, București, 2003.

CAPACITATEA: Capacitatea de exprimare scrisă

SUBCAPACITATEA: Propoziția simplă

DESCRIPTORI DE PERFORMANȚĂ:

FOARTE BINE	BINE	SUFICIENT
-alcătuieste corect cele trei propoziții simple, respectând cerințele date;	-alcătuieste corect două propoziții simple, respectând cerințele date;	-alcătuieste corect o propoziție simplă, respectând cerințele date.

Nr. crt.	Secvențele lecției	Obiective operaționale	Conținutul instructiv - educativ	Strategia didactică		Evaluare
				Metode și procedee	Material didactic	
1.	Moment organizatoric		Asigur climatul necesar desfășurării în bune condiții a orei de limba română. Elevii au pe bănci materialele necesare.			
2.	Captarea atenției	O3	Joc didactic: "Rebus" (v. Anexa 1). Regula jocului: Găsiți cuvinte cu același înțeles pentru cele date, astfel încât să obțineți pe coloana AB numele unui domnitor renumit. Fiecare răspuns corect va fi marcat prin afișarea la stelaj a unei piese dintr-un puzzle. - Ce reprezintă imaginea obținută? Elevii precizează câteva date despre Vlad Țepeș. - În ce text studiat de voi apare figura acestui domnitor? - Cine este autorul? Pentru ce este el cunoscut?	jocul didactic	rebus puzzle	observația sistematică
3.	Anunțarea temei și a obiectivelor	O2	- Astăzi, la limba română, vom consolida cunoștințele despre propoziția simplă bazându-ne pe textul „ <i>Neguțătorul florentin</i> ” de P. Ispirescu.	exercițiul		
4.	Consolidarea cunoștințelor	O1	Citirea individuală a textului. Întrebări în legătură cu textul. Citirea în lanț a textului.			
		O2	Joc didactic: "Răspunde și întreabă". Regula jocului: Formulează răspunsul la întrebare și enunță o nouă întrebare. Indică prin pasarea mingii, colegul care trebuie să răspundă în legătură cu textul. În cazul în care elevul numit nu știe să răspundă, cel care a formulat întrebarea va enunța și răspunsul.	jocul didactic explicația	minge	observația sistematică
		O3	Jocul didactic: "Căsuța cu surprize". Regula jocului: Extrage un bilet dintr-un plic, la alegere, citește cerința și rezolvă.	jocul didactic explicația	Căsuța cu surprize	

ANEXA 1

- 1) NEMIȘCATĂ
- 2) NEGUȚĂTOR
- 3) ȚARĂ
- 4) AVUT
- 5) URSITĂ

ANEXA 2
FIȘĂ DE LUCRU

1. Alcătuiți propoziții simple după:

a) imaginea

b) schema simplă: P S

c) schemă dezvoltată: **S** **P**
 pron. pers, pers. a III-a, verb, timp viitor
 nr.sg., gen masc.

5.2.2. Matematică

Prin fiecare disciplină de învățământ copilul asimilează cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi. În studiul disciplinelor școlare se au în vedere particularitățile psihologice ale copiilor.

În cadrul procesului, elevul își formează și un limbaj matematic adecvat vârstei, dar limbajul nu se poate folosi conștient dacă nu sunt însușite conștient cunoștințele. În timp ce utilizează limbajul științei, elevul trebuie să facă legăturile corespunzătoare cu noțiunile matematice, altfel învățarea este formală și mecanică.

Întrucât conceptele matematice sunt abstracte, limbajul nu se poate folosi conștient decât după însușirea noțiunilor.

La clasa I, noțiunile matematice studiate se referă la număr natural și la operațiile de adunare și scădere cu numere naturale.

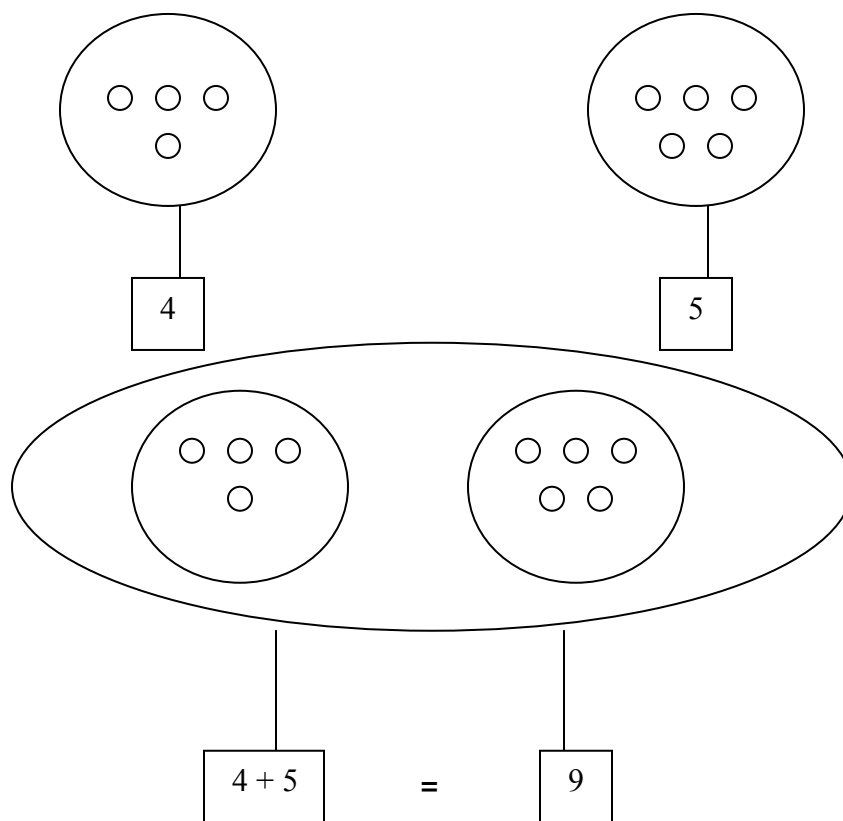
Profesorul Mihail Roșu de la Universitatea București preciza următoarele etape pentru predarea unui număr natural:

„- se construiește o mulțime de obiecte având atâtea elemente cât este ultimul număr cunoscut;

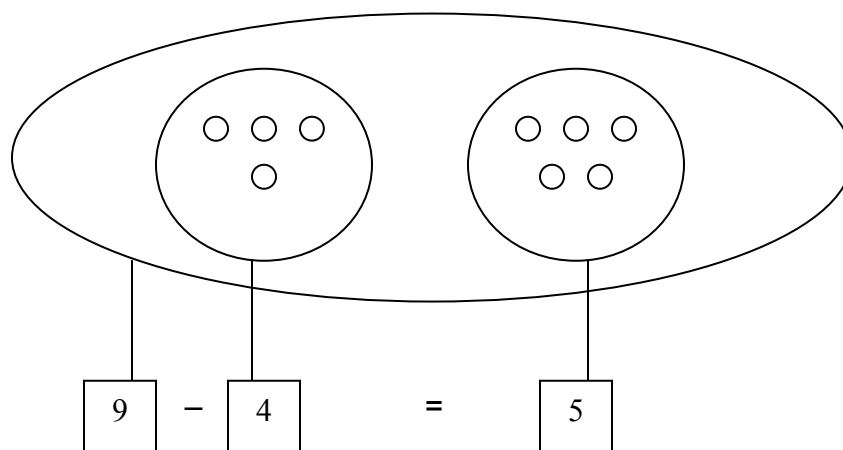
- se construiește o altă mulțime, echipotentă cu prima;
- se adaugă în cea de a doua mulțime încă un obiect;
- se face constatarea că noua mulțime are cu un obiect mai mult decât prima mulțime;
- se afirmă noua mulțime, formată din $n - 1$ obiecte și încă un obiect are n obiecte;
- se construiesc și alte mulțimi, echipotente cu noua mulțime, formate din alte obiecte;
- se prezintă cifra corespunzătoare noului număr introdus.”

Precizăm că termenii științifici nu se transmit elevilor.

Introducerea operației de adunare se face prin reuniunea a două mulțimi disjuncte.

Pentru scădere se folosește operația de diferență dintre o mulțime și o submulțime a sa.

La clasele II – IV, în lecțiile de matematică se efectuează exerciții și se rezolvă probleme, pentru aplicarea cunoștințelor însușite în legătură cu numere naturale și operații cu acestea. Lecțiile încep, de obicei cu efectuarea de exerciții, pornind de la ușor către mai dificil. Elementele teoretice se repetă pe aceste exerciții. Problemele se plasează în oră în momentul în care elevii sunt capabili de efort intelectual mai mare; nu la sfârșitul orei.

Etapele rezolvării problemei pot fi următoarele:

- prezentarea problemei de către învățător;

- repetarea problemei de elevi;
- descoperirea relațiilor dintre datele problemelor, a cunoscutelor și necunoscutelor din problemă, a operațiilor prin care se află elementele necunoscute;
- rezolvarea problemei.

Spre sfârșitul lecției se adresează clasei sarcini didactice mai ușoare sau cu elemente distractive.

PROIECT DIDACTIC

CLASA: I

ARIA CURRICULARĂ: MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII

OBIECTUL: MATEMATICĂ

SUBIECTUL LECȚIEI: *Adunarea numerelor naturale formate din zeci cu numere formate din zeci și unități*

TIPUL LECȚIEI: predare – învățare

SCOP: însușirea algoritmului de calcul oral și scris utilizând operația de adunare a numerelor naturale în centrul 0 - 30

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:

- să explice sistemul pozițional de formare a numerelor din zeci și unități;
- să numere corect, crescător și descrescător de la 0 la 30;
- să efectueze corect adunări cu numere naturale fără trecere peste ordin;
- să descompună numere mai mici decât 20 în sume;
- să rezolve probleme în care numerele sunt figurate prin semne simple.

METODE ȘI PROCEDEE: conversația, explicația, problematizarea, exercițiul, jocul didactic;

MATERIAL DIDACTIC: manual, bețișoare, numărătoare, planșe cu numere, fișe, cretă colorată;

MOMENTELE LECȚIEI	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	STRATEGII DIDACTICE	EVALUARE
I. MOMENT ORGANIZATORIC	<ul style="list-style-type: none"> * Se asigură ordinea și disciplina. * Elevii pregătesc cele necesare lecției. 	- instructajul	
II. VERIFICAREA CUNOȘTINȚELOR	<ul style="list-style-type: none"> • Se realizează prin jocuri didactice: <ol style="list-style-type: none"> 1. Se prezintă elevilor o planșă cu următoarea cerință: “Uniți punctele în ordinea numerelor naturale de la 0 la 30 și veți afla la ce se gândește motanul.” Se evidențiază ordinea crescătoare a numerelor. 2. “Ciupercuța buclucașă” – pe fiecare bulinuță a ciupercuței va fi un pliculeț cu exerciții care se vor rezolva oral : $10+8= \quad 23+6=$ $20+2= \quad 15+1=$ $13+4= \quad 22+7=$ $10+3= \quad 20+5=$ 	- exercițiul	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - individuală
III. CAPTAREA ATENȚIEI	<ul style="list-style-type: none"> • Ghicitori matematice: <p>“La un număr mă gândesc Tu încearcă să-l găsești. Decât 10 e mai mare, Decât 20, mai mic. Unități, numai 3 are Iară zeci, în fine, Știu că-s mai puține. La ce număr m-am gândit?”</p> 		

	<p>“Doi pisoi pândesc c-un tel Vor să prindă-un șoricel. Și-ncă 10 vin să-i ajute Câți pisoi pândesc în curte?”</p> <p>“Am cules azi în secret Opt flori, să fac un buchet. Și-am mai pus una cu rouă În buchet acum, sunt.....”</p> <p>“Patru găște-s pe cărare Câte aripi sunt sub soare? Dar picioare?”</p> <p>*Ce operație matematică ați folosit pentru a descoperi rezultatele ghicitorilor-problemă ? (Adunarea)</p>		
IV. ANUNȚUL LECȚIEI NOI	* Folosind aceeași operație matematică, vom învăța să adunăm numere formate din zeci cu numere formate din zeci și unități până la 20.		
V. DIRIJAREA ACTIVITĂȚII	<p>* Se deschid manualele și cu ajutorul imaginilor și al modelelor se explică algoritmul de adunare prin descompunerea numerelor în zeci și unități, ca apoi să se adune unități cu unități și zeci cu zeci.</p> <p>* Se demonstrează cu ajutorul unor obiecte concrete: 10 (mere) + 12 (mere) = 10+10+2 = 20+2 = 22 (mere)</p> <p>Apoi pe o planșă unde sunt desenate: 10 (mingi)+14 (mingi) =10+10+4 = 20+4 = 24 (mingi).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - explicația - demonstrația - exercițiul - problematizarea 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - individuală

	<p>*Se scrie la tablă un exercițiu de adunare cu creta colorată punându-se în evidență comutativitatea – ca proprietate a adunării: $10+19 = 10+10+9 = 20+9 = 29$ $19+10 = 10+9+10 = 20+9 = 29$</p> <p>*Se arată la tablă calculul în scris, atenționându-se asupra așezării corecte, unități sub unități, zeci sub zeci: $\begin{array}{r} 17+ \\ 10 \\ \hline 27 \end{array} \quad \begin{array}{r} 10+ \\ 13 \\ \hline 23 \end{array}$</p> <p>*Exercițiu de destindere – cântec cu mișcare: “40 de șoricei”.</p> <p>*Se deschid caietele tip și sub îndrumare se efectuează exercițiile propuse; elevii scriu la tablă și pe caiete calculând cu ajutorul bețișoarelor și al numărătorilor.</p> <p>*Se rezolvă probleme simple de adunare:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Într-o curte erau 10 căței și mai vin 5. Câți căței sunt în total în curte?” <ul style="list-style-type: none"> • Se discută problema – Ce știm ?, Ce trebuie să aflăm ? • Se scrie operația problemei pe planșă. 2. “Andreea a sădit 11 flori, dar Ioana cu 10 mai multe. Câte flori a sădit Ioana?” 		
--	---	--	--

<p>VI. ASIGURAREA FEED-BACKU-LUI</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Fiecare elev va primi câte o fișă de evaluare: <ol style="list-style-type: none"> 1. Fiecare cățel merge la căsuță cu rezultatul adunării. Ajutați cățelii să ajungă acasă! 2. Taie rezultatele greșite: <ul style="list-style-type: none"> $10+16 = 26 / 16$ $11+10 = 21 / 12$ $14+10 = 34 / 24$ $10+17 = 28 / 27$ 3. Scrieți operația problemei și rezultatul acesteia: <ul style="list-style-type: none"> $15+10=$ <p>* Se apreciază elevii pentru participare la lecție și se acordă calificative.</p>	<p>- lucru individual</p>	<p>-individuală</p>
--------------------------------------	--	---------------------------	---------------------

PROIECT DIDACTIC

CLASA: a II-a

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și Științe

OBIECTUL : Matematică

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Adunarea și scăderea numerelor naturale în centrul 0 - 1.000, cu trecere peste ordin

SUBIECTUL LECȚIEI : Adunarea cu trecere peste ordinul unităților și al zecilor

TIPUL LECȚIE : consolidare

SCOPURILE LECȚIEI: Consolidarea deprinderilor de calcul vizând adunarea numerelor naturale 0 -1.000, cu trecere peste

ordinul unităților și al zecilor;

Dezvoltarea operațiilor gândirii, a mobilității și a flexibilității acesteia;

Activizarea limbajului matematic;

Stimularea creativității;

Stimularea spiritului de cooperare și de competiție;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

O1 – să aplice algoritmi de calcul specifici operațiilor de adunare a două numere naturale cu trecere peste ordinul unităților și al zecilor;

O2 – să utilizeze terminologia specifică operațiilor de adunare (sumă, termen, total, „cu atât mai mult”);

O3 – să rezolve exerciții și probleme utilizând operațiile de adunare pentru deducerea soluțiilor acestora;

O4 – să utilizeze terminologia specifică operațiilor de adunare în rezolvarea exercițiilor și problemelor;

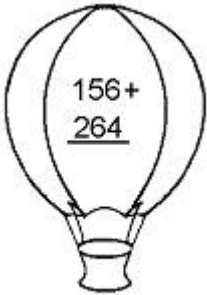

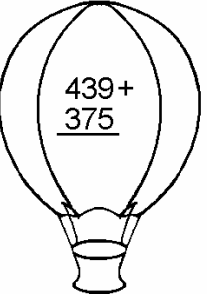
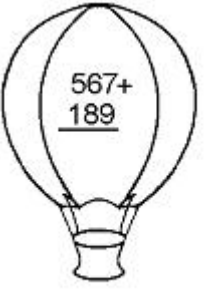
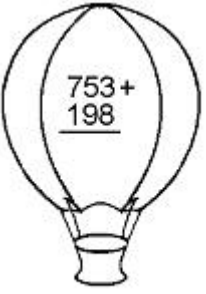
METODE ȘI PROCEDEE: conversația, explicația, exercițiul, jocul didactic, problematizarea, munca independentă și pe grupe;

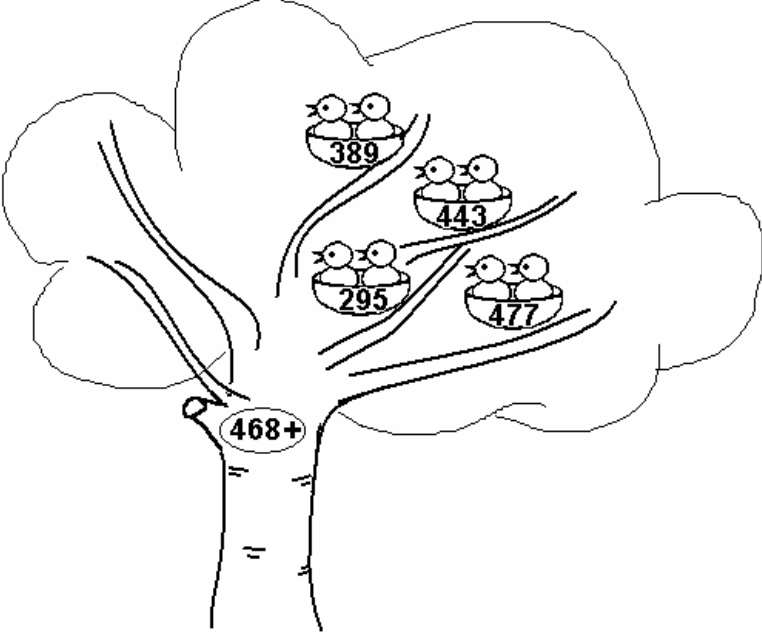
MATERIAL DIDACTIC: planșe didactice, fișe de lucru, fișe de evaluare, numărătoare pozițională.

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

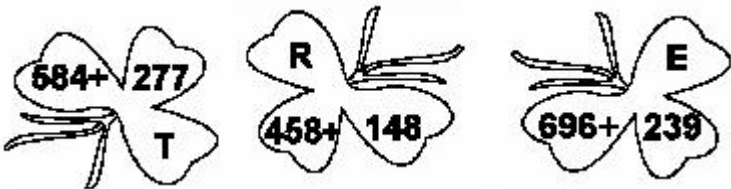
- M. Manolescu, M. Magdalena – „*Proiectarea și evaluarea didactică în învățământul primar – Matematică*”, Ed. Steaua Procion, București, 1997.
- Neacșu Ion - „*Metodica predării matematicii la clasele I-IV*”, E.D.P., București, 1988.
- M. Mihăescu, C. Mihai, A. Dulman - „*Activități transdisciplinare – Ghid pentru învățători*”, Ed. Radical, 2004.

SECVENȚELE LECȚIEI	DURATA	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	METODE ȘI PROCEDEE	EVALUARE
I. MOMENT ORGANIZATORIC	1 min.	- Se pregătesc materialele necesare orei. - Asigurarea începutului organizat al lecției.	Conversația	
II. VERIFICAREA TEMEI SCRISE	3 min.	- Se verifică rezolvarea temei scrise calitativ și cantitativ. - Se corectează eventualele greșeli.	Conversația Explicația	Orală Individuală
III. CAPTAREA ATENȚIEI	4 min.	- Li se arată elevilor o planșă pe care este desenată o baghetă magică. În vârful baghetei se află un plic. Se citește conținutul scrisorii ce se află în plic – o scrisoare de la Degetica, în care îi roagă să o ajute să devină și ea o fetiță cu înfățișare obișnuită, așa ca ei. - Acest lucru este posibil numai dacă la sfârșitul orei elevii reușesc să prepare o „licoare magică” respectând rețeta – dacă se pun mai multe picături decât trebuie, licoarea explodează; dacă nu se pune din fiecare vas, licoarea otrăvește.	Conversația Explicația	
IV. ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR LECȚIEI	3 min.	- Elevii sunt anunțați că pentru a reuși, ei trebuie să stăpânească foarte bine adunarea cu trecere peste ordin. Așa că în această lecție vor rezolva multe asemenea exerciții. - Se enumeră obiectivele ce se urmăresc pe parcursul lecției. - Se scrie titlul lecției la tablă.		
V. DIRIJAREA ACTIVITĂȚII INSTRUCTIV - EDUCATIVE	25 min.	- Se rezolvă exerciții orale: află suma numerelor ..., găsește numere mai mari cu ... decât, adună cel mai mic număr de două cifre diferite cu cel mai mare număr de două cifre identice etc.	Exercițiul	Frontală Orală

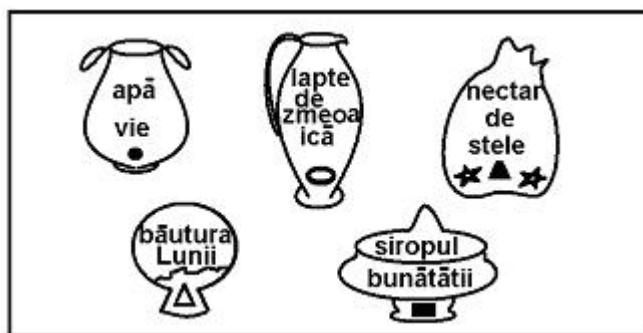
	<p>- Se lucrează pe fișa individuală de lucru.</p> <p>1. Completează rezultatul operației de pe balon. Dacă găsești rezultatul corect, scrie-l sub formă de sute, zeci și unități.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div style="text-align: center;"> $\begin{array}{r} 156+ \\ \underline{264} \end{array}$ </div> <div style="text-align: center;"> $\begin{array}{r} 372+ \\ \underline{248} \end{array}$ </div> <div style="text-align: center;"> $\begin{array}{r} 439+ \\ \underline{375} \end{array}$ </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center; margin-top: 20px;"> <div style="text-align: center;"> $\begin{array}{r} 567+ \\ \underline{189} \end{array}$ </div> <div style="text-align: center;"> $\begin{array}{r} 753+ \\ \underline{198} \end{array}$ </div> </div> <p>2. Dacă nu rezolvi corect, cei doi pui cad din cuib! Verifică dacă ai calculat corect schimbând locul termenilor.</p>	<p>Conversația Explicația Exercițiul Lucrul individual</p> <p>Jocul didactic Explicația</p>	<p>Frontal</p> <p>Frontală Scrisă</p>
--	--	---	---

		 <p>3. Într-o livadă sunt 176 de meri, iar peri cu 149 mai mulți. Câți peri sunt în livadă?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Elevii au prezentat la tablă planșa ce redă problema. - Se analizează problema. Un elev redă enunțul acesteia în cuvinte proprii. - Problema se rezolvă frontal la tablă, iar elevii o scriu pe fișa de lucru. - Oral, elevii sunt solicitați să creeze o nouă problemă păstrând datele și schimbând tema sau invers. - Se mai poate afla ceva cunoscând aceste date? (Câți pomi sunt în această livadă?) 	<p>Exercițiul Lucrul în grup</p> <p>Conversația Explicația Problematizarea</p> <p>Elemente de problematizare</p>	<p>Orală Scrisă Individuală</p>
--	--	---	--	---

VI.ASIGURAREA RETENȚIEI ȘI A TRANSFERULUI	5 min.	<p>- Grupele fac schimb între ele și vor evalua întrebarea nou formulată. Se scrie impresia despre rezolvarea problemei, lăsând biletul acolo. Revin apoi la locuri.</p>		
VII. OBȚINEREA PERFORMANȚEI	5 min.	<p>- Se revine la sarcina de la începutul lecției – prepararea licorii. Elevii sunt grupați și vor găsi soluția, iar liderul grupului o va prezenta clasei. Drept recompense vor primi un fragment din lectura „Degețica”, pe care îl vor avea de citit.</p> <p>- Se distribuie elevilor fișe individuale de evaluare.</p> <p>- Fișele vor fi discutate în prealabil și analizate frontal după completarea lor.</p> <p>- Efectuați calculele și veți descoperi cuvântul, așezând literele în ordinea indicată.</p> <p>Scrieți numele anotimpului în care se poartă măștișoare. Colorați măștișoarele.</p> <div data-bbox="636 987 1350 1159" data-label="Image"> </div>	Explicația Munca independentă	Scrisă Individuală

<p>VII. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII</p>	<p>4 min.</p>	<div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <table border="1" style="border-collapse: collapse; width: 100%;"> <tr> <td style="padding: 2px 10px;">721</td> <td style="padding: 2px 10px;">420</td> <td style="padding: 2px 10px;">606</td> <td style="padding: 2px 10px;">861</td> <td style="padding: 2px 10px;">531</td> <td style="padding: 2px 10px;">935</td> </tr> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> </div> <div style="text-align: center; margin-top: 20px;"> <p>• _____</p> </div> <p>- Elevii sunt întrebați cum s-au simțit în această oră, ce le-a plăcut cel mai mult, dacă au existat și lucruri care nu le-au plăcut... .</p> <p>- Se dă tema pentru acasă.</p>	721	420	606	861	531	935							<p>Conversația Explicația</p>	
721	420	606	861	531	935											

FIȘĂ DE LUCRU

REȚETA

ATENȚIE !

- mai puțin de 5 picături
- mai puțin de 7 picături
- ▲ mai puțin de 9 picături
- △ mai puțin de 11 picături
- mai puțin de 13 picături

Să fie exact 13 picături,
altfel licoarea explodează.
Să puneți din fiecare vas,
altfel licoarea otrăvește

LICOARE MAGICĂ

- picături de apă vie;
- picături de lapte de zmeoaică;
- picături de nectar de stele;
- picături de băutura Lunii;
- picături de siropul bunătății;

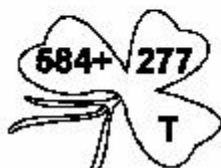
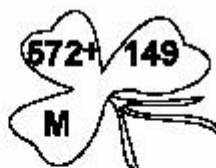
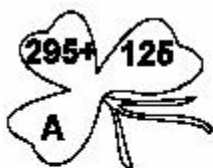
$$..... + + + + = 13$$

NUME:

DATA:

FIȘĂ DE EVALUARE

Efectuați calculele și veți descoperi cuvântul așezând literele în ordinea indicată. Scrieți numele anotimpului în care se poartă măștișoare. Colorați măștișoarele.

721	420	606	861	531	935

- anotimpul în care se poartă măștișoare este:.....

PROIECT DIDACTIC

CLASA: a IV-a

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și Științe ale naturii

DISCIPLINA: Matematică

SUBIECTUL LECȚIEI: Frații

TIPUL LECȚIEI: recapitulare și sistematizare

OBIECTIVE GENERALE:

Cunoașterea și utilizarea conceptelor specifice matematicii;

Dezvoltarea capacităților de explorare / investigare și rezolvare de probleme;

Formarea și dezvoltarea capacității de a comunica utilizând limbajul matematic;

Dezvoltarea interesului și a motivației pentru studiul și aplicarea matematicii în contexte variate.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

O1 – să citească și să scrie corect fracțiile, identificând numărătorii și numitorii acestora;

O2 – să construiască fracții, având date anumite condiții;

O3 – să demonstreze egalitatea a două fracții cu ajutorul reprezentării acestora prin desene;

O4 – să compare și să ordoneze două sau mai multe fracții cu numitori sau cu numărători egali pe baza regulilor cunoscute;

O5 – să adune și să scadă două sau mai multe fracții cu numitori egali pe baza utilizării algoritmilor de calcul pentru adunarea și scăderea numerelor fracționare;

O6 – să determine valorile termenului necunoscut „x” într-o egalitate sau inegalitate dată;

O7 – să scoată întregii din fracții pe baza descompunerii fracției în fracții echiunitare și efectuării operației de împărțire;

O8 – să aplice procedeul de aflare a unei fracții dintr-un număr în rezolvarea unor probleme;

O9 – să stabilească valoarea de adevăr pentru egalitățile, inegalitățile date și corespondența corectă între operații și rezultate, pe baza efectuării calculelor.

STRATEGII DIDACTICE:

METODE : exercițiul, conversația, explicația, demonstrația, dialogul, problematizarea.;

MATERIALE DIDACTICE: planșă didactică, ghicitori, glume;

INSTRUMENTE DE EVALUARE: fișă de evaluare;

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

- M. E.N. – C.N.C. „Curriculum Național – Programe școlare pentru învățământ primar”, București, 1998.
- M. Manolesu – „Evaluarea școlară – un contract pedagogic”, Ed. Fundația „D. Bolintineanu”, București, 2002.
- E. Pop – „Obiective și teste pentru o evaluare standard în învățământul primar”, Ed. Coresi, București, 1998.
- M. Singer, V. Pădureanu, M. Mogos – „Armonia numerelor”, Ed. Sigma, București, 1999.
- E. Bruz, O. Morar, N. Dumitru – „Probleme de matematică pentru clasele 2-4”, E.D.P., București, 1998.
- M. Peneș, „Matematică – culegere de exerciții și probleme”, Ed. Ana, București, 2000.
- A. Maior, E. Maior, N. Ploscariu – „Matematică – Fișe de predare – învățare – evaluare ”, Ed. Aramis, București, 2003.
- C. Dimidog, D. Sâmbolescu – „Matematica pentru clasa a IV-a”, Ed. Art, București, 2002.
- I. Petrică – „Matematică – Probleme pentru clasele I – IV”, Ed. Petrion, București.

MOMENTELE LECȚIEI	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	METODE ȘI PROCEDEE	EVALUARE
I. MOMENT ORGANIZATORIC	<ul style="list-style-type: none"> Se asigură condițiile necesare desfășurării lecției. 	<ul style="list-style-type: none"> - instructaj - conversația 	
II. VERIFICAREA TEMEI SCRISE	<ul style="list-style-type: none"> Se verifică tema pentru acasă: exercițiile 3; 4(a); 9 / pag. 84. 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - orală
III. CAPTAREA ATENȚIEI	<ul style="list-style-type: none"> Se captează atenția elevilor printr-o ghicitoare: <i>„Dacă sunt subunitară Și am numitorul doi, Spuneți-mi pe nume voi! ”</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - orală
IV. ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR LECȚIEI	<ul style="list-style-type: none"> Se anunță și se scrie pe tablă tema lecției: <i>„Frații”</i> <i>Recapitulare</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală
V. DIRIJAREA ACTIVITĂȚII INSTRUCTIV – EDUCATIVE	<p>C1 – Se arată planșa cu desene reprezentând părți dintr-un întreg. Alege fracția corespunzătoare părții hașurate din desen.</p> <p>C2 – Scrierea și numirea anumitor fracții. Scrie cu ajutorul fracției:</p> <ul style="list-style-type: none"> - trei pătrimi; - o doime; - două noimi; - un sfert; - 10 minute dintr-o oră; - 8 luni dintr-un an; - 4 zile din săptămână; - 50 ani dintr-un secol. 	<ul style="list-style-type: none"> - explicația - exercițiul - dialogul <ul style="list-style-type: none"> - exercițiul - conversația 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - orală <ul style="list-style-type: none"> - frontală - scrisă

	<p>C3 – Scrierea unui șir de fracții, având anumite condiții impuse. Scrie toate fracțiile supraunitare cu numitorul 8, având la numărător numere cel mult egale cu 25. Ordonează-le descrescător.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - explicația - conversația - exercițiul 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - scrisă
	<p>C4 – Formarea și scrierea fracțiilor subunitare și supraunitare cu ajutorul anumitor numere Folosind numerele 2; 4; 6; 7, scrie: a) toate fracțiile subunitare; b) toate fracțiile supraunitare.</p> <p>C5 – Reprezentarea prin desen a două fracții egale. Arată că fracțiile $\frac{2}{6}$ și $\frac{1}{3}$ sunt egale, reprezentându-le prin desen.</p> <p>C6 – Scrierea unui șir de fracții echiunitare. Scrie un șir de fracții echiunitare folosind patru numere consecutive, dintre care al doilea este 18.</p> <p>C7 – Efectuarea de calcule privind operațiile cu fracții (adunare, scădere) și compararea acestora după regulile cunoscute.</p> <p>Pune semnul corespunzător: <, >, =</p> $\frac{2}{9} + \frac{5}{9} - \frac{4}{9} \square 1;$ $1 - \frac{3}{8} \square \frac{6}{8} - \frac{1}{8};$ $\frac{7}{6} - \frac{4}{6} \square \frac{9}{5} - \frac{6}{5};$ $\frac{2x+1}{5} \square \frac{3x+2}{5}; x=1.$	<ul style="list-style-type: none"> - exercițiul - explicația - conversația - explicația - exercițiul - demonstrația - conversația - explicația - exercițiul - exercițiul - explicația 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - scrisă - frontală - scrisă - frontală - scrisă - frontală - scrisă

	<p>C8 – Află termenul necunoscut „x”: $\left(\frac{9}{8} - \frac{3}{8}\right) + x = 1.$</p> <p>C9 – Scoaterea întregilor din fracții date. Scoateți întregii din fracțiile: $\frac{70}{7}; \frac{10}{3}; \frac{25}{5}; \frac{9}{4}.$</p> <p>C10 – Aflarea valorii numărului necunoscut „x” dintr-o inegalitate: $\frac{x-1}{3} < 1.$</p> <p>C11 – Aflarea unei fracții dintr-un număr natural și compararea. Care număr este mai mare și cu cât? $\frac{3}{5}$ din 4000 sau $\frac{2}{3}$ din 3000?</p> <p>C12 – Completarea cu numere pentru obținerea de egalități. Completează spațiile libere cu numere pentru a obține egalități:</p> $\frac{4}{8} + \frac{2}{\dots} = \frac{6}{8};$ $\frac{2}{4} = \frac{3}{4} - \frac{\dots}{\dots};$ $1 = \frac{7}{3} - \frac{\dots}{\dots}.$	<p>- exercițiul -problematizarea</p> <p>- exercițiul - explicația</p> <p>- exercițiul - conversația - explicația</p> <p>-problematizarea - exercițiul - explicația</p> <p>- exercițiul - explicația</p>	<p>- frontală - scrisă</p> <p>- frontală - scrisă</p> <p>- frontală - scrisă</p> <p>- frontală - scrisă</p> <p>- frontală</p>
--	---	--	---

<p>VI. OBȚINEREA PERFORMANȚEI</p>	<p>C13 – Compunerea unei probleme. Compune o problemă care să se rezolve prin operațiile: $1 - \left(\frac{2}{8} + \frac{3}{8}\right)$.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Se face prin fișa de evaluare. • Elevii rezolvă fișa de evaluare pregătită. 	<p>-problematizarea - explicația - exercițiul - conversația</p> <p>- conversația - explicația - exercițiul</p>	<p>- frontală</p> <p>- individuală - scrisă</p>
<p>VII. TEMA PENTRU ACASĂ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Elevilor li se dă tema pentru acasă: manual, pag. 82, exercițiile: 1; 2(b); 3 (b, d); 6. 	<p>- conversația - explicația</p>	
<p>VIII. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Se fac aprecieri individuale și colective asupra desfășurării lecției în ansamblu. 	<p>- conversația</p>	<p>- frontală - orală</p>

DATA:

NUMELE și PRENUMELE:

FIȘĂ DE EVALUARE

1. Descoperă cheia exercițiului și completează:

$$\frac{2}{4}, \frac{4}{6}, \frac{8}{8}, \frac{\square}{\square}; \frac{\square}{\square}, \frac{\square}{\square}$$

2. Scrieți valorile lui x, dacă:

$$\frac{4}{9} < \frac{x}{9} < \frac{8}{9}$$

3. Scrieți adevărat (A) sau fals (F) pentru propozițiile următoare:

$$\frac{2}{5} + \frac{1}{5} = \frac{3}{10} \quad (\quad)$$

$$\frac{6}{9} > \frac{6}{10} \quad (\quad)$$

$$\frac{7}{8} - \frac{3}{8} + \frac{4}{8} = 1 \quad (\quad)$$

$$\frac{1}{3} = \frac{2}{9} \quad (\quad)$$

$$\frac{3}{4} < \frac{1}{4} \quad (\quad)$$

$$\frac{3}{4} \text{ din } 60 \text{ reprezintă } 60:4 \times 3 \quad (\quad)$$

4. Calculează și apoi pune în corespondență coloana din stânga cu cea din dreapta:

$$\frac{3}{9} - \frac{1}{9} + \frac{6}{9} \quad 2$$

$$1 + \frac{4}{6} + \frac{2}{6} \quad \frac{8}{9}$$

$$\left(\frac{5}{3} - \frac{2}{3}\right) + \left(\frac{4}{6} + \frac{2}{6}\right) \quad \frac{12}{6}$$

5. Pătrate „magice” cu fracții. Pe fiecare rând, pe fiecare coloană și pe fiecare diagonală, suma fracțiilor este egală cu $\frac{15}{10}$.

$\frac{2}{10}$		
	$\frac{5}{10}$	
		$\frac{8}{10}$

FIȘĂ DE EVALUARE
Descriptori de performanță

Item	Suficient	Bine	Foarte Bine
I₁ : Descoperă regula și completează cu fracțiile necesare.	Descoperă regula de formare și completează cel puțin o variantă.	Completează șirul de numere după ce descoperă regula pentru două fracții.	Finalizează exercițiul prin completarea tuturor fracțiilor din șir.
I₂ : Află valorile termenului necunoscut „x”.	Descoperă cel puțin o valoare a termenului „x” pentru fracții subunitare.	Identifică două valori ale termenului necunoscut „x”.	Finalizează exercițiul, descoperind cele trei valori ale termenului „x”.
I₃ : Scrie adevărat sau fals pentru egalitățile și inegalitățile date.	Precizează valoarea de adevăr pentru cel puțin două din variantele date.	Stabilește în mod corect valorile de adevăr pentru cel puțin patru variante date.	Finalizează exercițiul prin rezolvarea corectă a tuturor variantelor date.
I₄ : Efectuează calculele și pune corect în corespondență operațiile cu rezultatele.	Calculează corect și pune în corespondență cel puțin o variantă din cele date.	Pune în corespondență și calculează corect două dintre variantele date.	Finalizează exercițiul, efectuând corect toate calculele și punând în corespondență coloana din stânga cu cea din dreapta.
I₅ : Completează corect pătratele „magice” cu fracții.	Efectuează calculele și completează corect cel puțin două fracții din careu.	Calculează operațiile necesare și completează careul cu cel puțin patru fracții.	Finalizează completarea pătratelor „magice” cu toate fracțiile descoperite.

5.2.3. Cunoașterea mediului

În lecțiile de științele naturii elevul desfășoară o activitate de cunoaștere științifică prin observare și experimentare. Exprimarea cunoștințelor fără observarea fenomenului de către elev sau fără experimentare nu este productivă. Elevul asimilează informațiile mecanic și le reține pentru o scurtă durată.

Etapile unei lecții de științele naturii pot fi:

- observarea fenomenului;
- gruparea informațiilor obținute;
- efectuarea unor analize a acestora;
- caracterizarea fenomenului;
- generalizarea;
- extinderea proprietăților asupra unei categorii mai largi;
- reorganizarea informației.

Învățarea la această disciplină nu se realizează printr-un proces obișnuit de predare. Elevul observă, descoperă caracteristici, face legături și analizează. Pornind de la studii concrete, observabile, învățătorul ajunge cu elevul la abstractizări. La acest nivel nu se poate ajunge decât dacă elevul desfășoară o activitate practică.

Prin lecțiile de științele naturii, elevul își formează deprinderi de observare și caracterizare a mediului înconjurător, de „investigare științifică” a fenomenelor, de descoperire a caracteristicilor acestora. El utilizează limbajul specific disciplinei, învață să se exprime clar, să transmită mesaje exacte și corecte.

*Ministerul Educației și Cercetării, Consiliul Național pentru Curriculum – Ghid metodologic de aplicare a programei școlare de științele naturii la clasele a III-a și a IV-a.

PROIECT DIDACTIC

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și Științe

OBIECTUL: Cunoașterea mediului

UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Animalele

SUBIECTUL: Animalele sălbatice

TIPUL LECȚIEI: predare-învățare

SCOPURILE LECȚIEI:

S1 - cunoașterea părților componente ale corpului unui animal;

S2 - descoperirea unor cunoștințe esențiale despre modul și mediul de viață al animalelor;

S3 - îmbogățirea vocabularului elevilor cu expresii și cuvinte specifice lumii viețuitoarelor;

S4 - formarea unor atitudini și comportamente de respect pentru viețuitoare și mediul înconjurător;

OBIECTIVE OPERATIONALE: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

O1 - să comunice informații vizând înfățișarea, mediul și modul de viață ale unor animale pe baza observării directe / indirecte a acestora;

O2 - să identifice animale domestice și animale sălbatice, într-un set de ilustrații date;

O3 - să precizeze asemănările și deosebirile între animalele sălbatice având în vedere alcătuirea corpului și înfățișarea acestora;

O4 - să compare modul și mediul de viață al animalelor sălbatice și al animalelor domestice;

O5 - să ordoneze informații despre viața unor animale, utilizând experiența proprie, cunoștințele însușite anterior precum și alte surse (imagini, atlas zoologic, reviste);

O6 - să evalueze atitudini și comportamente ale oamenilor în raport cu viețuitoarele, pe baza cunoștințelor și experiențelor proprii (studiul de caz);

RESURSE :

- a) PROCEDURALE: observația dirijată, explicația, comparația, lectura, conversația, exercițiul, jocul didactic, descoperirea, audiția, lucrări practice (în grup, în echipă);
- b) MATERIALE: ilustrații, planșe, caseta audio, materiale naturale, atlase, jocuri (puzzle), lipici ;
- c) BIBLIOGRAFIE: - "*Curriculum pentru învățământ primar și preșcolar. Teorie și practică*", M. Manolescu, Ed. Credis, București, 2004;
- "*Ghidul programului de informare / formare a institutorilor / învățătorilor*", M.E.C.T., București, 2003;
- "*Activități de învățare - cunoașterea mediului înconjurător*", Constanța Cuciinic, Ed.Aramis;
- *Atlas Zoologic*, Ed. Arta grafică, București, 1979.

MOMENTELE LECȚIEI	OB.	DURA TA	CONȚINUTURILE ÎNVĂȚĂRII	METODE ȘI PROCEDEE	EVALUARE
1. Moment organizatoric		1 min.	- Asigurarea condițiilor optime de desfășurare a lecției (pregătirea materialelor și organizarea colectivului de elevi).	-instructajul	
2.Verificarea temei scrise		4 min.	- Se verifică tema scrisă din punct de vedere calitativ, dar și cantitativ. Se corectează eventualele greșeli.	-conversația	-frontală
3. Captarea atenției	O2	4 min.	- Elevii sunt anunțați că vor audia o scurtă poveste: „ <i>Peripețiile ursulețului Mor</i> ”, de Veronica Samoilă. Li se atrage atenția că pe măsură ce audiază acel fragment, trebuie să selecteze dintre jetoanele avute la dispoziție numai pe acelea care înfățișează animalele auzite în poveste (elevii lucrează în perechi). - La final de la fiecare pereche iese la tablă câte un elev și atașează pe panou un animal. Elevii sunt solicitați să denumească toate animalele, ajungând la concluzia că sunt animale sălbatice.	-explicația -audiția -exercițiul -descoperirea	-orală -frontală
4. Anunțarea temei lecției și enunțarea obiectivelor		2 min.	- Învățătoarea anunță că pe parcursul orei elevii vor recunoaște, denumi, defini animalele sălbatice, vor descoperi asemănări și deosebiri între acestea și multe alte activități. - Se scrie titlul lecției la tablă.	-expunerea	
5. Dirijarea învățării	O4 O2 O1	28 min.	- Elevii exemplifică și definesc animalele sălbatice pe baza cunoștințelor dobândite în clasa I. - Colorează cerculețul din dreptul animalelor sălbatice (lucrul individual pe fișa de lucru). - Lucrând în perechi, elevii assemblează piesele unui puzzle, obținând imaginea unui animal sălbatic. Apoi trebuie să stabilească părțile componente ale corpului acestuia.		

6. Fixarea cunoștințelor	O3		<p>Fiecare pereche își prezintă la tablă planșa. (lup, bufniță, iepure, barză, urs, vulpe, veveriță, porc mistreț).</p> <p>- Grupați câte 3-4, elevii au la dispoziție 5 minute să descopere cât mai multe asemănări și deosebiri între aceste animale. La final se punctează răspunsurile corecte ale fiecărei echipe.</p>	<p>-conversația -explicația -exercițiul -observarea dirijată -jocul didactic -descoperirea</p>	<p>-frontală -proba orală</p>
	O1		<p>- Pe catedră sunt jetoane în trei coșuri. De la fiecare echipă va răspunde câte un elev. Primul elev ia un jeton din primul coș. Acesta trebuie să descrie cât mai fidel animalul pe care îl are pe jeton. De la a doua echipă, un elev trebuie să recunoască după descrierea făcută despre ce animal este vorba. Următorul elev va preciza adăpostul animalului, iar ultimul va selecta din coșul respectiv hrana acelui animal.</p>		
	O5				
	O6	5 min.	<p>- Generalizarea cunoștințelor / informațiilor în enunțuri scurte: animalele care nu trăiesc pe lângă casa omului, își procură singure hrana și își găsesc adăpostul sunt animale sălbatice.</p> <p>- Rezolvarea unor situații problematizatoare: fiecare grup primește câte o întrebare: Ce ați face dacă ați găsi în curtea școlii un pui de căprioară cu piciorul rupt? Ce ați face dacă în locul unde îngrijiți porumbeii ați găsi-o într-o zi pe „cumătra vulpe”? Ce ați face dacă cineva v-ar dăruia un pui de iepure de câmp? Ce le-ați răspunde unor copii mai mari dacă vă cer să mergeți singuri în pădure să vedeți animalele care trăiesc acolo?</p>	<p>-conversația -elemente de problematizare</p>	<p>-proba scrisă -proba orală -frontală</p>

7. Asigurarea feedback-ului	O1	4 min.	<p>- Individual, elevii completează fișa de evaluare. Se explică sarcinile de lucru: Trasarea corespondenței de la animalul adult la puiul său; Din fișele date, fiecare elev își alege un animal și precizează părțile componente ale corpului acestuia.</p>	-explicația -lucrul individual	-proba scrisă
8. Încheierea activității		2 min.	<p>- Se fac aprecieri individuale și colective în legătură cu participarea activă la derularea activității. - Elevii au ca temă de lucru pentru acasă completarea paginii corespunzătoare lecției din caietul special precum și realizarea unui joc: lipind ilustrațiile cu animale sălbatice pe carton și apoi decupându-le vor obține jetoane, pe spatele cărora vor lipi informațiile corespunzătoare animalului sălbatic ilustrat.</p>	-conversația -explicația	

Peripețiile ursulețului Mor

de Veronica Samoilă

- fragment -

Într-o dimineață însorită de toamnă ursulețul Mor, pe care îl trezise o foame cumplită, își luă coșulețul și porni prin pădure cu gândul să găsească miere ori niscaiva mure coapte.

Frunzele uscate căzute din copaci se adunaseră pe cărări formând un covor galben.

Deodată, zări în depărtare pe Vulpea cea șireată, care tocmai se întorcea din sat ținând o găină între dinți și alta sub braț. Bietele găini cotcodăceau, sperând că cineva le va scăpa din ghearele cumetrei.

Bufnița Bufi, care veghea la toate câte se întâmplau în pădure, o dojeni pe cumătră vulpe: o asigură că-i va veni și ei rândul într-o zi să pătimească pentru păcatele sale.

Ursulețul Mor își continuă drumul. Uitându-se după mure, zări niște prieteni: erau veverițele Rița și Rițu, care se sculaseră cu noaptea în cap. Ele îi dădură binețe ursulețului și își văzură mai departe de treabă, adunând ghinde și alune pentru iarnă.

Continuându-și drumul, Mor observă un ghemotoc rostogolindu-se pe dealul din apropiere. Ajungând la locul cu pricina, își dădu seama că era vorba de Rilă-lepurilă, care tocmai scăpase ca printr-o minune din ghearele fiorosului Lupino.

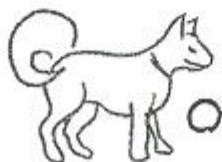
Ceva mai încolo, barza Zenobia își pregătea puii pentru marea călătorie spre țările calde, de unde urmează să se întoarcă de-abia la primăvară.

Ursulețul scoase o batistă și o flutură până când aceștia nu se mai zăreau.

Se întoarse trist spre bârlogul său.

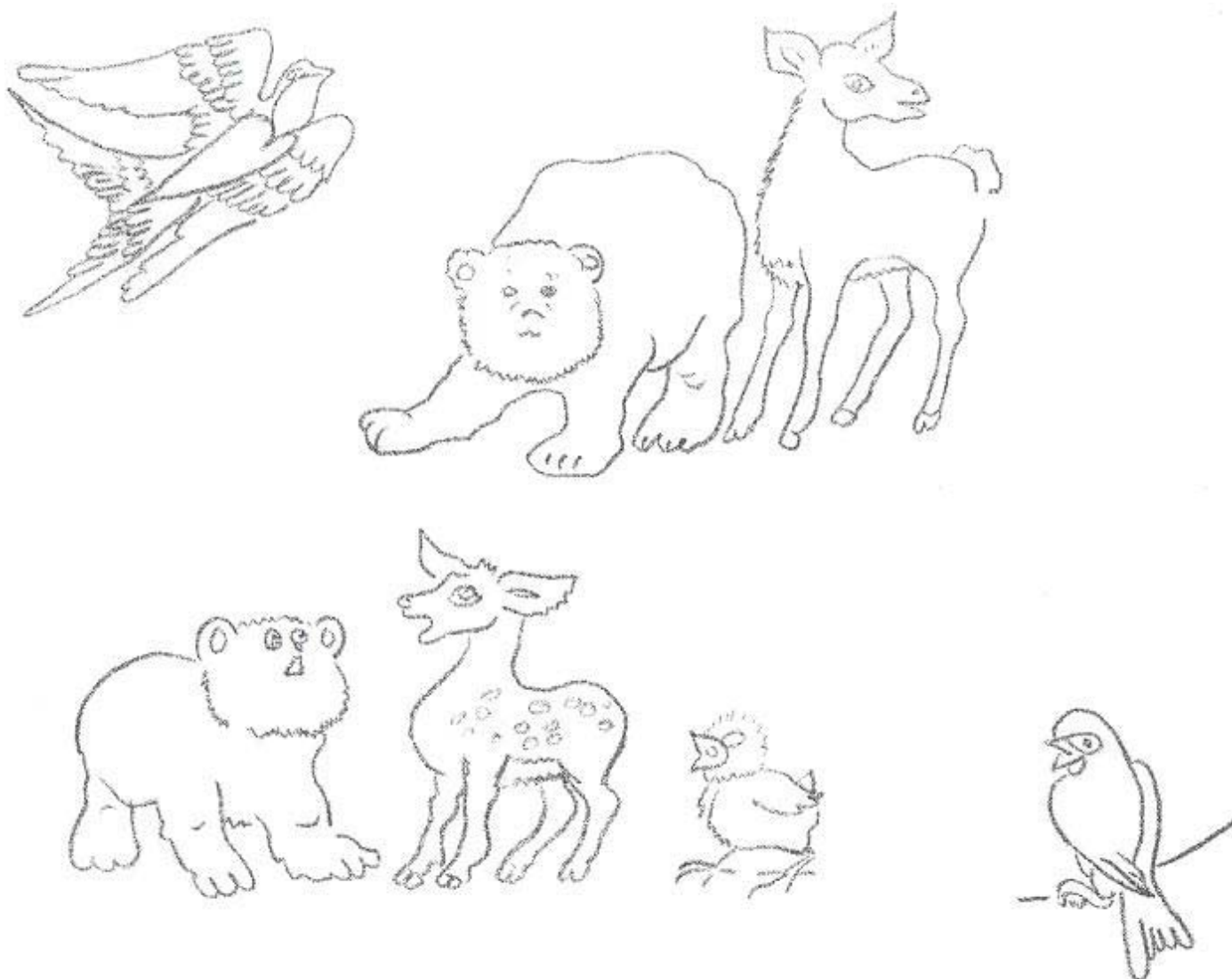
Fișa de lucru

Colorează cerculețul din dreptul animalelor sălbatice:

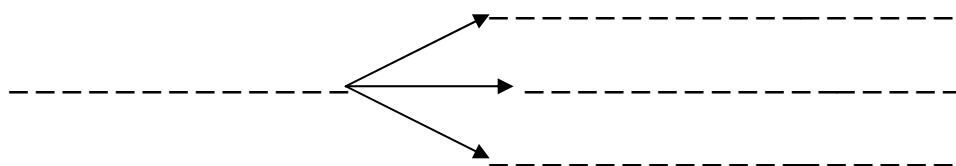

Fișă de evaluare

1. Trasează corespondența de la animalul adult la puiul său :

2. Alege un animal din ilustrațiile avute la dispoziție și scrie părțile corespondente ale corpului acestuia.

PROIECT DE LECȚIE

ARIA CURRICULARĂ: Matematică și științe ale naturii

OBIECTUL: Științe

SUBIECTUL: Medii de viață

TIPUL LECȚIEI: Recapitulare și sistematizare

SCOPUL LECȚIEI:

- recapitularea și sistematizarea cunoștințelor despre mediile de viață;
- aplicarea cunoștințelor despre plante și animale în utilizarea imaginilor reprezentând formele de relief studiate;
- utilizarea corectă a limbajului științific dobândit;
- educarea atenției, dezvoltarea gândirii și a operațiilor sale (analiza, sinteza, comparația);
- educarea interesului față de realizarea unui mediu natural echilibrat și propice vieții;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Pe parcursul lecției și la sfârșitul acesteia elevii vor fi capabili :

- O1 : să indice mediile de viață;
- O2 : să cunoască și să identifice principalele forme de relief;
- O3 : să identifice speciile de plante caracteristice câmpiei;
- O4 : să identifice speciile de animale caracteristice câmpiei;
- O5 : să identifice speciile de plante caracteristice dealului;
- O6 : să identifice speciile de animale caracteristice dealului;
- O7: să identifice speciile de plante caracteristice muntelui;
- O6 : să identifice speciile de animale caracteristice muntelui;

O9 : să identifice speciile de plante caracteristice bălții;

O10 : să identifice speciile de animale caracteristice bălții;

O11 : să enumere foloasele pe care le aduce pădurea omului și animalelor.

STRATEGII DIDACTICE :

METODE ȘI PROCEDEE: conversația, explicația, observația, exercițiul, jocul didactic, munca independentă;

MATERIAL DIDACTIC: planșe - câmpie, deal, munte, baltă;

jetoane – plante și animale specifice acestor medii de viață;

fișe de evaluare.

BIBLIOGRAFIE: „*Științe - caiet, clasa a-IV-a*” - Marcela Peneș, Ed. Ana, București, 2000.

„*Atlas zoologic*” - Florica Țibea, E.D.P., București.

„*Atlas botanic*” - L. Popovici, E.D.P., 1993.

SCENARIUL LECȚIEI

Nr. Crt.	OBIECTIVE OPERAȚIONALE	SECVENȚELE LECȚIEI	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	METODE ȘI PROCEDEE	EVALUARE
1.		MOMENT ORGANIZATORIC	Pregătirea celor necesare pentru o bună desfășurare a lecției.	conversația	
2.		CAPTAREA ATENȚIEI	Rezolvarea unui rebus, prin care se reamintesc unele noțiuni învățate în orele anterioare. Din citirea pe verticală a rebusului reies cuvintele "medii de viață". Se discută pe baza acestor cuvinte, se dă o definiție (medii de viață - totalitatea factorilor cu viață și fără viață necesari unui organism).	conversația exercițiul	frontală orală
3.		ANUNȚAREA SUBIECTULUI ȘI A OBIECTIVELOR	Se anunță tema lecției : " <i>Medii de viață</i> ". Se scrie titlul pe tablă și în caiete. Se precizează elevilor obiectivele operaționale urmărite în lecție.	conversația exercițiul	
4.	O1 O2	DIRIJAREA ÎNVĂȚĂTURII	Se pun elevilor următoarele întrebări : <ul style="list-style-type: none"> • Care sunt mediile de viață în care trăiesc viețuitoarele ? • Care sunt formele de relief în care întâlnim aceste viețuitoare ? Se prezintă imagini în care sunt înfățișate mediile de viață : câmpie, deal, munte, baltă.	conversația exercițiul	frontală orală

Nr. Crt.	OBIECTIVE OPERAȚIONALE	SECVENȚELE LECȚIEI	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂTURII	METODICE ȘI PROCEDEE	EVALUARE
	<p>O3</p> <p>O4</p> <p>O5</p>		<p>Recapitularea și sistematizarea cunoștințelor se realizează sub forma de joc.</p> <p>Elevii au la dispoziție jetoane cu plante și animale caracteristice mediilor de viață studiate.</p> <p>Aceștia așează viețuitoarele în mediul de viață corespunzător, răspunzând la anumite întrebări.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ce plante cresc la câmpie? • De ce se numesc plante medicinale? • Ce plante se cultivă? • De ce trebuie să consumăm legume? • Cum le consumăm? <p>Elevii indică, recunosc și așează plantele.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cum este vegetația la munte? • Ce plante întâlnim? <p>Elevii îmbracă muntele cu vegetația potrivită.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Care sunt principalele specii de plante care cresc la deal? • Ce fel de arbori formează pădurile de foioase? (arbori cu frunzele căzătoare) • Descrieți stejarul. • Ce plante se cultivă la deal ? • De ce trebuie să consumăm fructe ? • Cum le putem consuma ? <p>Plantele sunt indicate, recunoscute și așezate pe planșă.</p>		

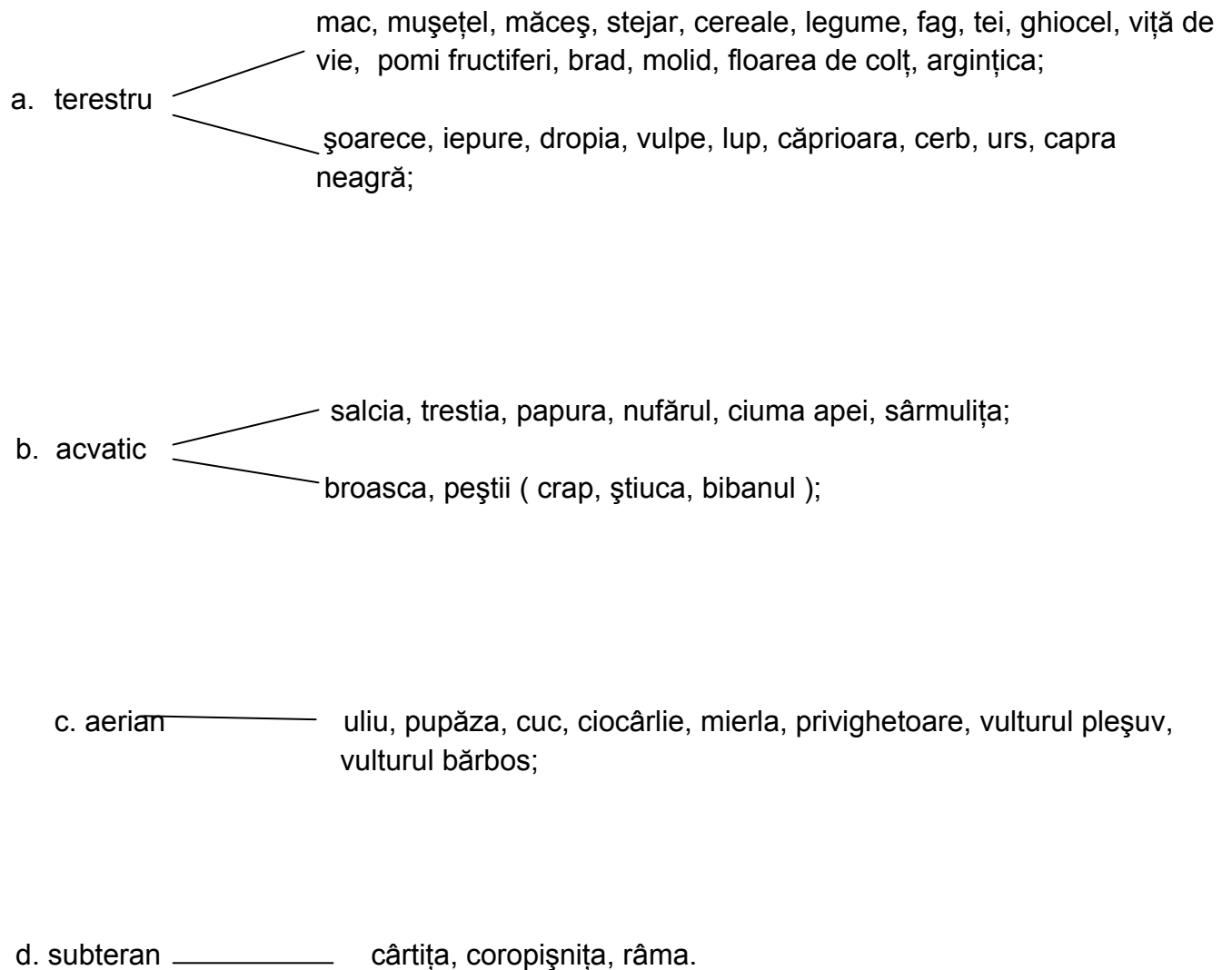
Nr. Crt.	OBIECTIVE OPERAȚIONALE	SECVENȚELE LECȚIEI	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂTURII	METODICE ȘI PROCEDEE	EVALUARE
	<p>O9</p> <p>O8</p> <p>O4</p> <p>O6</p> <p>O11</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ce plante cresc în apă și în preajma apelor? Copiii așează aceste plante pe planșa care reprezintă o baltă. • Ce animale trăiesc la munte? • Descrieți cerbul. Se recunosc și se așează pe planșă. • Ce animale trăiesc la câmpie? • Cu ce se hranește coropișnița? Dar șoarecii? Dar iepurii? • Ce fel de pasăre este uliul? Se recunosc și se așează în mediul lor de viață. • Ce animale întâlnim în baltă ? • Descrieți barza. • Descrieți broasca de lac. • Care sunt principalele specii de animale care traiesc la deal? • Cum i se mai spune lupului? De ce? • Ce știti despre cuc? Dar despre privighetoare? Se recunosc și se așează pe planșa care reprezintă dealul. Dupa cum ați aflat, pădurea ocupă suprafețe de teren de la câmpie, dealuri și din zona muntoasă. 	<p>Conversația</p> <p>Observația</p> <p>Explicația</p>	<p>Frontală</p> <p>Orală</p>

			<ul style="list-style-type: none"> • Care sunt foloasele pe care le aduce pădurea omului și animalelor ? 		
5.		REALIZAREA FEED – BACK-ULUI	Realizarea schemei cu ajutorul elevilor.		
6.		OBȚINEREA PERFORMANȚEI	Activitate independentă. Rezolvarea cerințelor fișei de evaluare.		
7.		ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII	Aprecieri asupra activității elevilor. Tema pentru acasă : să caute în reviste, în materiale de specialitate, curiozități din lumea plantelor și animalelor.		

SCHEMA LECȚIEI

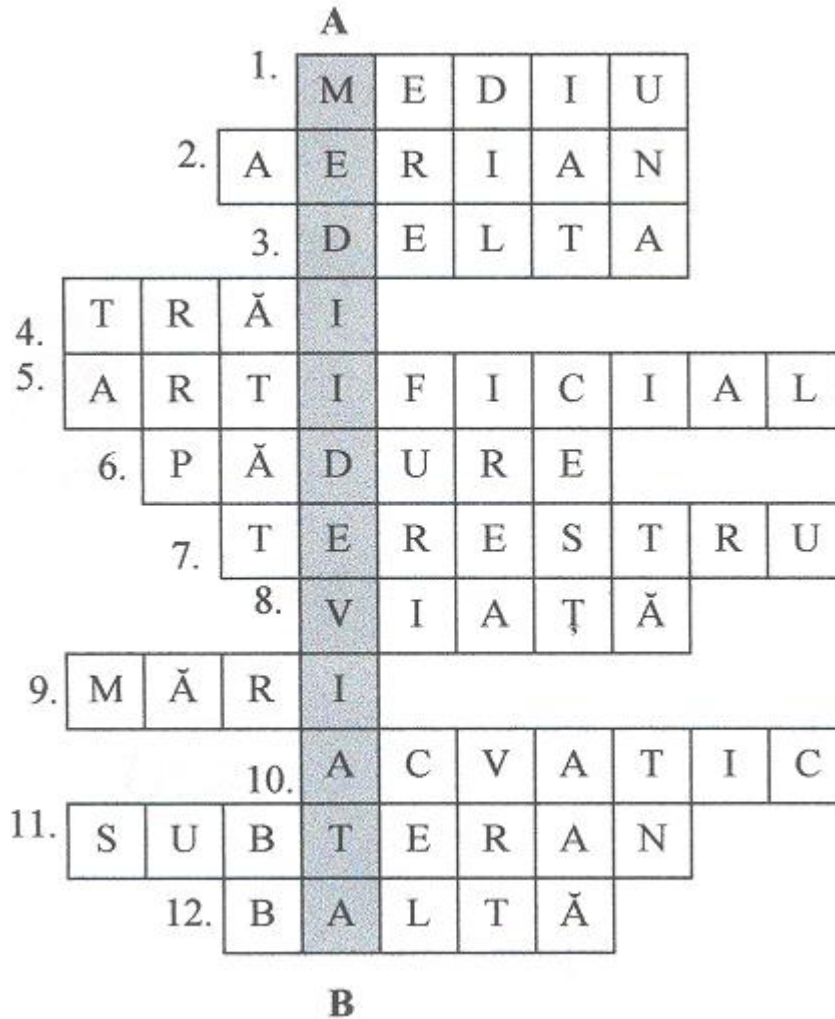
MEDII DE VIAȚĂ

Mediile de viață în care trăiesc viețuitoarele :

REBUS

VERTICAL A – B → Totalitatea factorilor cu viață și fără viață necesari unui organism formează ... (plural) MEDII DE VIAȚĂ.

1. Animalele și plantele sunt adaptate la
2. Păsările trăiesc în mediul
3. Pelicanul, egreta, berzele sunt păsari care se întâlnesc în Dunarii.
4. Pentru a, animalele și plantele au nevoie de aer, apă, lumină și temperatură optimă.
5. Parcul este un mediu, creat de om.
6. Vulpea, ursul, lupul, ciocănitoarea trăiesc în
7. Trăiesc pe pământ (mediu).....
8. Există factori fără și factori cu necesari unui organism.
9. Delfinul trăiește în Neagră (plural).
10. Peștii trăiesc în mediul
11. Cârtița, râmele trăiesc în mediul
12. Important mediu acvatic în care întâlnim broaște, șerpi, crap, știucă:

5.2.4. Geografie

PROIECT DIDACTIC

CLASA: a IV-a

ARIA CURRICULARĂ: Om și societate

OBIECTUL: Geografia României

SUBIECTUL LECȚIEI: Așezările umane

TIPUL LECȚIEI: consolidarea cunoștințelor

OBIECTIVE GENERALE:

Perceperea și reprezentarea spațiului geografic;

Observarea, descrierea și relaționarea elementelor de mediu geografic pe baza diverselor surse geografice;

Cunoașterea și utilizarea unor elemente de limbaj specifice geografiei.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

O1 – să localizeze corect elemente ale spațiului geografic (sate și orașe), utilizând harta fizică a României, hărți ale satelor și orașelor și simbolurile specifice ale acestora;

O2 – să recunoască asemănările și deosebirile dintre un sat și un oraș, pe baza cunoștințelor dobândite anterior;

O3 – să compare diferite tipuri de sate și orașe pe baza criteriilor de clasificare a așezărilor omenești, utilizând hărți descriptive ale satelor și orașelor;

O4 – să clasifice corect tipurile de sate și orașe în funcție de anumite criterii de clasificare ale acestora și să le identifice pe harta fizică a României;

- O5 – să recunoască importanța orașului București ca și capitală a țării, din punct de vedere geografic, al numărului de locuitori și al dezvoltării sale economice, sociale, politico-administrative și culturale;
- O6 – să identifice și să descrie caracteristici ale elementelor geografice pe baza cunoștințelor dobândite anterior despre acestea;
- O7 – să completeze o hartă mută, localizând corect pe aceasta orașele mari și orașele – porturi din țara noastră;
- O8 – să recunoască orașele pe baza anumitor date geografice despre acestea.

STRATEGII DIDACTICE:

METODE : conversația, explicația, observarea, dialogul, exercițiul, problematizarea;

MATERIALE DIDACTICE: harta fizică a României, hărți descriptive, harta mută, legende, ghicitori, lecturi geografice, imagini orașe, sate, cartonașe;

MATERIAL BIBLIOGRAFIC:

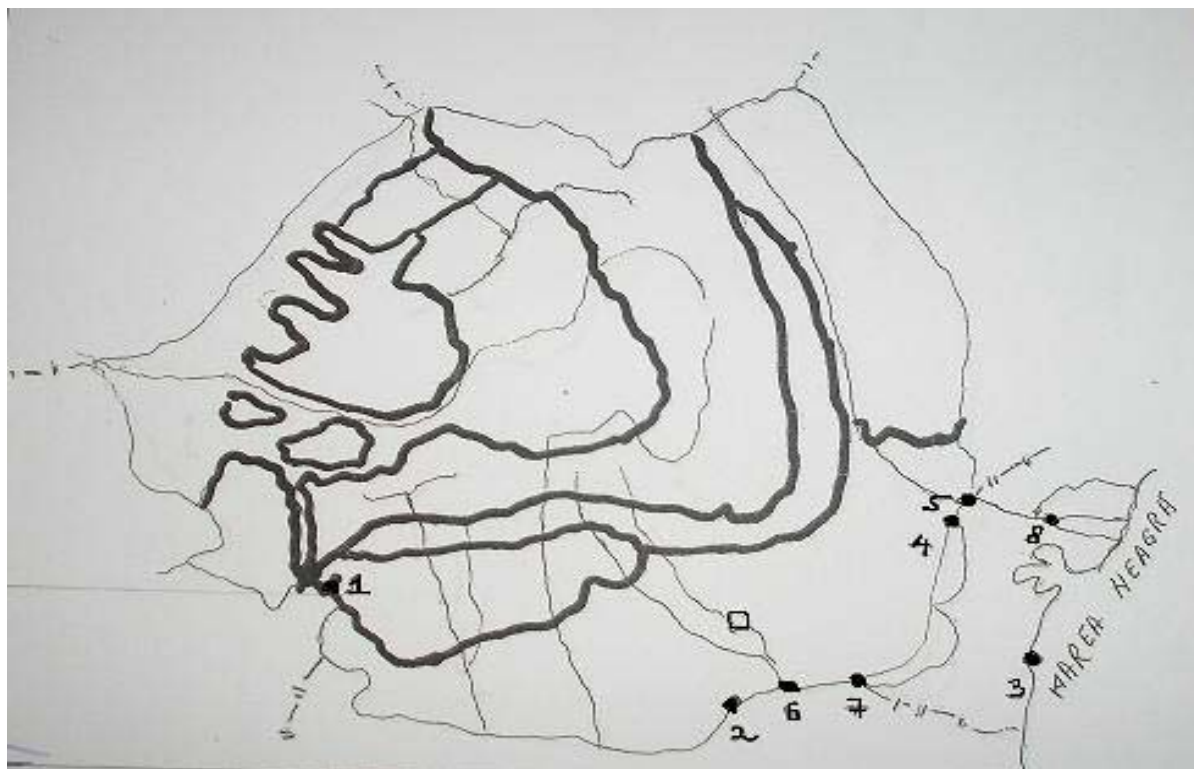
- M. E.N. – C.N.C. „*Curriculum Național – Programe școlare pentru învățământ primar*”, București, 1998.
- M. Manolesu – „*Evaluarea școlară – un contract pedagogic*”, Ed. Fundația „D. Bolintineanu”, București, 2002.
- I. Manta – „*Terra – mic buletin de identitate*”, Ed. Atlas, București, 1992.
- A. Predescu – „*Vremuri vechi bucureștene*”, Ed. Turism, București, 1990.
- M. Peneș, N. Ploscariu – „*Lecturi istorico – geografice*”, Ed. Aramis, București, 1998.

MOMENTELE LECȚIEI	OBIECTIVE OPERAȚIONALE	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	STRATEGII DIDACTICE	EVALUARE
I. MOMENT ORGANIZATORIC		<ul style="list-style-type: none"> Se asigură condițiile necesare desfășurării lecției. 	<ul style="list-style-type: none"> - instructaj - conversația 	
II. CAPTAREA ATENȚIEI		<ul style="list-style-type: none"> Se captează atenția elevilor prin ghicitori. 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - jocul didactic 	
III. ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR LECȚIEI		<ul style="list-style-type: none"> Se anunță și se scrie la tablă tema lecției: „Așezările umane”. 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația 	
IV. DIRIJAREA ACTIVITĂȚII INSTRUCTIV - EDUCATIVE	<p>O1 O2 O3 O4 O6</p> <p>O1 O2 O3 O4 O5</p>	<p>Care sunt așezările umane din țara noastră?</p> <p>C1 – Satele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tip de așezare umană; - deosebirea dintre sat și oraș: din punct de vedere al numărului de locuitori și al dezvoltării economice, sociale și culturale. <p><u>Clasficarea satelor în funcție de:</u></p> <p>a) forma de relief:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sat de munte; - sat de deal și podiș; - sat de câmpie. <p>b) numărul de locuitori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sate mari (între 1500 – 4000 locuitori); - sate mici (sub 500 locuitori); - sate mijlocii (între 500 – 1500 locuitori). <p>c) felul cum sunt așezate gospodăriile:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația - problematizarea - dialogul - conversația - explicația - demonstrația - observația 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - orală

	<p>O1 O2 O3 O4 O6 O8</p>	<ul style="list-style-type: none"> - sate risipite; - sate răsfirate; - sate adunate. <p>C2 – Orașele:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tip de așezare umană; - deosebirea dintre oraș și sat din punct de vedere al numărului de locuitori, ocupațiilor populației, dezvoltării economice, sociale și culturale; - exercițiu – joc: „<i>Ghicește orașul</i>” <p><u>Clasificarea orașelor în funcție de:</u></p> <p>a) perioada de apariție:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orașe antice; - orașe feudale; - orașe din Evul Mediu; - orașe recente. <p>b) numărul de locuitori:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orașe mari (peste 200.000 locuitori); - orașe mijlocii (50.000 – 200.000 locuitori); - orașe mici (sub 50.000 locuitori). <p>c) forma de relief:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orașe de munte; - orașe de deal; - orașe de câmpie. <p>d) ocupația locuitorilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orașe – stațiuni; - orașe – porturi; - orașe industriale. 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația - problematizarea - exercițiul - joc <ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația - observația 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - orală <ul style="list-style-type: none"> - frontală - orală
	<p>O1 O5</p>	<p>C3 – Orașul București – capitala țării:</p> <ul style="list-style-type: none"> - importanța orașului; 	<ul style="list-style-type: none"> - problematizarea 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - orală

	O6	<ul style="list-style-type: none"> - legenda apariției orașului București (legenda lui Bucur); - lectura geografică „<i>Ghid prin Bucureștii anilor 1800</i>”; - prezentarea imaginilor cu orașul București în trecut și astăzi. 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația - observația 	
V. OBȚINEREA PERFORMANȚEI	O7	<ul style="list-style-type: none"> • Se face prin fișă de lucru. <p>Elevii completează o hartă mută privitoare la orașele mari de pe teritoriul țării și orașele porturi la Dunăre și Marea Neagră.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația - exercițiul 	<ul style="list-style-type: none"> - scrisă - pe grupe
VI. TEMA PENTRU ACASĂ		<ul style="list-style-type: none"> • Li se dă elevilor tema pentru acasă: Realizează portretul orașului București (vezi anexa). 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația - explicația 	
VII. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII		<ul style="list-style-type: none"> • Se fac aprecieri colective și individuale asupra desfășurării lecției în ansamblu. 	<ul style="list-style-type: none"> - conversația 	<ul style="list-style-type: none"> - frontală - orală

FIȘĂ DE LUCRU

1. Identificați orașele – porturi de pe Dunăre și la Marea Neagră:

1 →

2 →

3 →

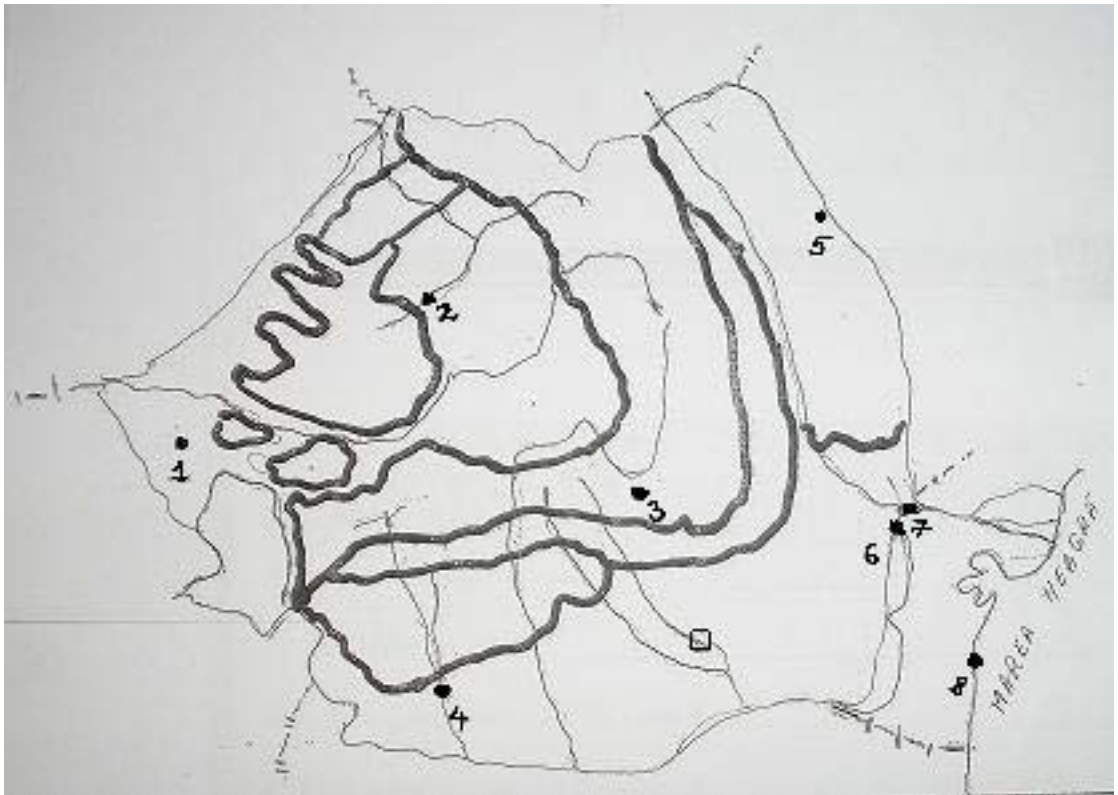
4 →

5 →

6 →

7 →

8 →

2. Identificați orașele mari reprezentate pe harta:

- 1 →
- 2 →
- 3 →
- 4 →
- 5 →
- 6 →
- 7 →
- 8 →

ANEXA

Realizează un mic portret al Municipiului București! Respectă planul de mai jos!

- a) Cum se numește orașul tău?
- b) Câți locuitori are?
- c) În ce regiune istorică a țării este situat?
- d) Cum poate fi caracterizată clima?
 - Temperatura aerului vara
 - Temperatura aerului iarna
 - Precipitații
 - Vânturi
- e) Ce ape curgătoare trec prin oraș sau prin apropierea lui?
.....
- f) Ce lacuri sunt situate în oraș sau în apropierea lui?
.....
- g) Cărui etaj de vegetație îi aparține orașul?
.....
- h) Cum arată cladirile orașului?
.....
- i) Cum arată străzile orașului?
.....
- j) Cu ce se ocupă locuitorii orașului?
.....
- k) Care sunt principalele magazine?
.....
- l) Care sunt principalele fabrici?
.....

Precizăm că proiectele didactice sunt elaborate de învățători care au susținut gradul I. Ele au fost verificate în practica didactică, deoarece pe baza lor, s-au susținut lecții.

*

* *

Predarea în condiții simultane reprezintă doar o formă de activitate didactică, în care timpul se organizează altfel decât atunci când se predă la o singură clasă. Didactica disciplinelor, metodele de predare – învățare, obiectivele și conținuturile sunt aceleași.

Prin această lucrare am urmărit să sistematizăm cunoștințele referitoare la această formă de organizare și să sugerăm abordări noi ale procesului de proiectare, organizare și desfășurare a lecțiilor, fără să oferim modele, dar să stimulăm activitatea creatoare a învățătorului, în care avem toată încrederea.

Bibliografie

- 1 Antonesei, Liviu și colectiv – Managementul universitar de la viziunea conducerii la managementul de succes, Edit. Polirom, Iasi 2000;
- 2 Cristea, Sorin – Dicționar de termeni pedagogici, EDP, Buc, 1998;
- 3 Gârleanu Costea, Rodica, Gheorghe Alexandru – Activitatea simultană la două sau mai multe clase în ciclul primar, Editura Gheorghe Cârțu Alexandru, Craiova, 1996;
- 4 Institutul de Științe ale Educației – Manual de management educațional pentru directorii de unități școlare, Edit. Prognosis, București, 2000;
- 5 Jinga, Ioan – Conducerea învățământului – Manual de management instituțional, EDP, Buc, 1993;
- 6 Joița, Elena – Management educațional, Edit Polirom, Iasi, 2000;
- 7 Joița, Elena – Management școlar, Editura Ghe. Cârțu Alexandru, Craiova, 1995;
- 8 Marcus, Solomon și colaboratori – Competența didactică, Edit. ALL, București, 1999;
- 9 Milkovich, George T., John W. Bondreau – Human resource management, Fifth Edition, Texas, SUA, 1988;
- 10 Molan, Vasile – Revista „Învățământul primar”, nr 1-2/1995 Activitatea didactică în condiții de lucru simultan la două sau mai multe clase.
- 11 Niculescu, Rodica – A învăța să fii un bun manager, Edit. Inedit, Tulcea, 1994;
- 12 Pătrașcu, Dumitru, Andrei Ursu, Ioan Jinga – Management Educational preuniversitar, Ed Art, Chisinau, 1997;
- 13 Păun, Emil – Școala – abordare socio-pedagogică, Edit. Polirom, Iași, 1994;
- 14 Stall, Luise and Dean Fink – Changing our schools, Open University Press, Philadelphia, SUA, 1996;